

Raadio

Täielik Euroopa ringhäälingute saatekava 11.—17. novembrini 1934. a.

Nr. 188 (39)

9. novembril 1934

IV aastakäik

Soovite head raadiovastuvõttu,
siis tarvitage kuulsaid

Marconi raadiolampe

Esindaja: Raadio-Kooperatiiv Tallinn, Lai 7

KUMMITEMPLITE- ja GRAVEERIMISE TÕUSTUS

„PERFEKT“

Tallinn, Nunne tän. 8 Telefon nr. 437-16

Valmistame metsa

■ tempel-kirveid ■

Th. JEGOROV

Ostab kõrge hinnast kuld-, hõbedat ja valgeid pandimaja kviitungeid. Müüb odava hinnaga kuld- ja hõbeasju ning laulatussõrmuseid. Tellimiste ja paranduste vastuvõtmine kuld- ja hõbeasjade peale.

Tähelepanu! 28 Müürivahe 28 Tähelepanu!
Urta maja Urta maja

RATSEPAARI

Max Johanson & Poeg

Rataskaevu 22, Tallinn, tel. 432-89

Lisaks kodumaa riidevalikule saabusid Inglise riided uue tolliga

Kõige soodsamini ostate prillid jateised optikakaubad
H. BEM
optikaärist

TALLINN, KUNINGA 6 (Güntheri kõrval).
Igasuguste terade teritamine.

Raadio „Kolmteist“
Raekoja plats 13

TÄHELEPANU!

Veel kõik ei tea, et kõige kallimalt saab müüa, odavamalt osta ja soodsamini vahetada oma raadiovastuvõtjaid ainult meil.

Ehitame uusi, parandame vanu aparate ning anname asjalikku nõuannet. Grammofonide, plaatide ja üksikosade ost, müük ja vahetus.

Raadio „Kolmteist“

Raekoja plats 13

**RAADIO VASTUVÕTJATE
EHITUS JA PARANDUS**

iseehitajate abistamine ja igasugused raadio-tehnilised tööd tehakse asjatundlikult ja mõõduka hindadega. Nõuanne tasuta.

RAADIO TÖÖTUBA
RATASKAEVU 14

Huvimatk sümfoonilisse muusikasse

13. XI kell 20.05

F. Mendelssohn-Bartholdy itaalia sümfoonia (op. 90 — a-duur)

Felix Mendelssohn-Bartholdy sündis 3. veebruaril 1809. a. Hamburgis rikka pankuri pojana. Tema muusikaline anne avaldus juba õige varases lapsepõlves, nii suurel määral, et vanematel ei olnud kahtlust poja elukutse valikul ja nii sai Felix Berliinis laialdase muusikalise hariduse: õppis klaverit, viiulit ja kompositsiooni.

Juba 1818. a., s. o. 9-aastasena esines ta esimest korda avalikus kontserdis. 1819. a. astus ta lauluakadeemiasse, kus tutvus Bachi käsikirjadega, mis ei olnud veel trükitis ilmunud. Nendest ammutas ta rikkalikku vaimutoitu oma arenevale kunstniku anele. Felixi kompositsioonianne arenes jõudsasti ka selle tõttu, et tal oli võimalus oma kirjutatud helitöid kohe kuulda, sest tema isamajas korraldati igal pühapäeval kontserte, milles esines ka orkester ja kus kanti ette kõik tema tööd. Nende soodsate arenemisolude tõttu ilmutab ta 17-aastasena kirjutatud „suveööunelma“ avamängus juba täielist meisterlikkust ja geniaalset originaalsust ja ei jää milleski maha küpsenud mehe võimetest. (Suveööunelma teised osad kirjutab ta alles 15 aastat hiljem). 1827. a. tuli lavastusele Berliinis tema ainuke ooper „Camacho pulmad“ tema enda juhatusel, kuid see ooper ei leidnud head vastuvõttu. 1829. a. sooritab Mendelssohn oma esimese suurima eduga kroonitud kunstireisi Londoni, kus juhatab oma tööde ettekannet. 1830. a. teeb reisi Itaaliasse. 1835. a. alates juhatab ta kontserte Leipzigi Gewandhaus'is, mis kujunes esimeseks kontsertstudioks maailmas. Felix Mendelssohn oli Leipzigi muusikaelu keskpunktiks ja tema loova ja andeka kunstitegevuse tõttu tõusis Leipzig varsti kogu Saksamaa ja ka Euroopa muusika keskuseks. 1843. a. asutas ta Leipzigi konservatooriumi, mis oli esimene omasarnane asutus Saksamaal. Viimastel aastatel oli ta aga endalt nõudnud liiga palju — ta oli ületöötanud. Ja kui ta 1847. a. sai teate oma väga armastatud õe Fanny surmast, mis teda sügavasti kurvastas, läks tema tervis päev-päevalt halvemaks ning mõne kuu pärast, s. o. 4. novembril 1847. a. suri Felix Mendelssohn.

Felix Mendelssohn-Bartholdy oma loominguga kuulub romantikute hulka. Tema muusikas ei leia meie meeleheitlikkust, ärevust ega igatsust, selle vastu on ta muusika vaikne, tasane, läbiimbunud kurbusega, mis viib mõnikord sentimentaalsuseni ja näiliselt väga ilus. Mendelssohn ei olnud mitte ükski suurte annetega geenius, vaid ka hea klassikute mõistja ja tõlgitseja ja

astutas väga klassikuid, eriti aga Bachi. Selle tagajärjel püüdis ta oma töödes kinni pidada kindlast vormist ja ei andnud vabadust fantaasiale. Tema oli ka see, kes tõi jälle ettekandele Bachi „Matteus passiooni“ (umbes 100 aastat pärast Bachi surma) ja tõstis sellega ausse unustusse jäänud Bachi teosed.

Mendelssohn oli omal ajal kuulsam dirigent, tähtsam organisaator ja klassikalise muusika õhutaja.

Tema tähtsamaist töödest võiks nimetada: viis sümfoonia, muusika Schakespere'i komöödiade „Suviööunelm“, muusika vanaaegsetele tragöödiatele „Antigone“, „Odipus“, 20 kammermuusika pala, 2 klaverikontserti, viiulikontsert, oratooriumid „Elias“, „Paulus“, klaveripalad „Sõnadeta laulud“, avamäng „Hebriidid“.

Tema sõnadeta laule võiks nimetada ajaloolisteks, sest nad etendasid omal ajal väga tähtsat osa. Neis laules tõendas Mendelssohn, et ka sõnadeta laulu abil võib anda edasi subjektiivseid tundeid — päevade ja tundide meeolusid, kuidas nad tulevad ja lähevad, kuidas nad üles kerkivad ja kuidas nad jälle kaovad.

Tema sümfooniast tähtsamad on kolmas sümfoonia a-moll ehk nn. „šoti sümfoonia“ ja neljas sümfoonia — a-duur ehk nn. „itaalia sümfoonia“. Mõlemad eelpoolnimetatud sümfooniad on kirjutatud reisimuljetena Šotist ja Itaaliast, mis ilmneb ka sümfooniade nimetest. Nendes Mendelssohn väljendab seda, mida ta on kuulnud ja näinud neis maades. Nii on kolmanda sümfoonia scherzosse sisse põimitud šoti rahvaviisi ja üldse kogu sümfoonia on tunda tõsist ja udusse looritatud maa meeleolu.

Seevastu neljandas sümfoonia, mille viimases osas esineb Neapoli tarantellat meenutav viis, valitseb itaalia päikesära ja lõbusus, sellest hoovab lõunamaine soojus ja hoogsus.

Mendelssohni sümfooniast on sagedamini ette kantud šoti sümfoonia, kuna teisi sümfooniaid kantakse ette õige harva. Sellepärast peaks olema teretulnud kõigile muusikasõpradele ettekanne ringhäälingus, mille kaudu on võimalus tutvuda Felix Mendelssohni „itaalia sümfooniaga“.

—y.

EKSOOTILINE MUUSIKA

8. Egiptuse muusika. 12. XI 1934. a. kell 19.15.
a) Kunstlaul. Maqam Sika.

See laul kuulub meloodiatüüpi „Maqam Sika“ juurde, peatooniga 3. astmel (mi-moodus). Tema ettekandmisel avaldub Egiptusele väga tüüpiline instrumentide koosseis: laulja, flööt (nai), trapeetsikujuline kastsitter (qanun) ja 4-keeleline lühikaelaga kannel (ud).

Vabarütmiline teema ei lähe nagu harilikult laulu ees, vaid järgib temale 4-jas variandis: 1) tsitri poolt ette kantuna, 2) laulja poolt ette kantuna (tekstita), 3) kandle poolt ette kantuna ja 4) flöödi poolt ette kantuna.

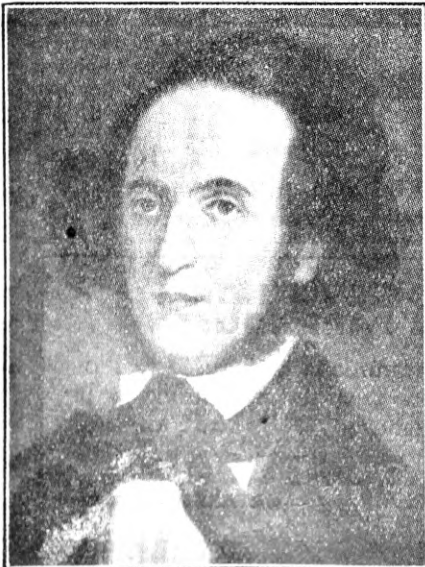
Laul jaguneb 3-eks võrdseks salmiks, millede üksikutes ridades esineb kahe- ja kolmeosalise takti vaheldus, mis on orientaaelses rütmis tavaline nähe ja ainult eurooplasele raskelt arusaadav, eriti kui ta „Joeb“.

b) B ä s c h r a v „K u z u m“. M a q a m H i j a z.

Egiptus on Türgilt võtnud üle instrumentaalvormi B ä s c h r a v, mille tundemärgiks on kindel takt ja korrapärane ehitus: neli võrdse pikkusega salmi ja igale salmile järgneb ühesugune, salmi sarnaselt loodud vahe- või järelmäng.

Instrumentid tavalises koosseisus — tsitter (qanun), viiul (kamandja) ja flööt (nai) — annavad üksteisele järgneva kadentside reana Maqami kuju.

F. H.

Helilooja
Felix
Mendelssohn-
Bartholdy

Tellimishind:

12 kuud Kr. 4.50
6 " " 2.40
3 " " 1.20
1 " " —.40

RAADIO

Üksiknumber
10 senti

Tellimisi võtavad
vastu kõik posti-
asutised ja talitus
Ilmub
kord nädalas

ÜLERIIKLIKU EESTI RAADIOÜHINGU HÄÄLEKANDJA

Toimetus ja talitus: Tallinn, Narva mnt. 27. Telefon 425-40

Täielik Europa ringhäälingute saatekava 11. — 17. novembrini 1934. a.

Nr. 188 (39)

9. novembril 1934

IV aastakäik

Ringhääling arenemise tähe all

SÜMFOONIAKONTSERDID KOGU HOOAJAL 70-MEHELISELT ORKESTRILT

Riigi ringhäälingu nõukogu võttis teisipäeval peetud koosolekul vastu ringhäälingu 1935. a. eelarve, mis tasakaalustatud 200.000 kroonile. Eelarve koostamisel oli arvestatud sissetulekud võrdlemisi tagasihoidlikult, kuigi kindel lootus on sissetulekute tunduvalt suurenemisele. Seda näitab asjaolu, et nüüd, aasta lõpul, on üksinda abonentide arv kasvanud umbes 400 võrra ja ulatub praeguseks ümmarguselt 16.000-le. Tendentsid abonentide arvu kasvamiseks näib seejuures järjest suurenevad.

Eelarve puudutab ainult eksploatatsiooni ala, kuna varanduste soetamine ning ümberehitused teostatakse erieelarve järgi. Ringhäälingu ametkonna koosseis on jäänud endiseks, kuid tunduvalt on suurendatud saatekava jaoks määratud summasid. Senise ringhäälingu kui eraettevõtte saatekava maksis aastas umbes 40.000 krooni, kuid Riigi ringhääling näeb saatekava jaoks ette tulevaks aastaks 71.000 kr. Seega kavatakse saatekava jaoks kulutada senisest rohkem üle 75 protsendi.

Orkestri kulud teevad uue eelarve järgi isegi välja 43.000 kr., s. o. palju rohkem, kui maksis seni kogu saatekava aastas. 1. jaanuarist 1935. a. palgatakse ringhäälingu orkestrisse kokku 25 mängijat. Peale selle on nähtud ette 7000-kr. toetus „Estoniale“ sümfoonia- ja rahvakontsertide korraldamiseks. Selle summaga palgatakse 10—12 mängijat, kes liiteosana täiendavad nii ringhäälingu kui „Estonia“ orkestrit. Seega luuakse võimalus kogu hooaja kestes anda kolme orkestri liitmisel sümfooniakontserte 70-mehelises koosseisus. Ooperietendusteks liidetakse see liiteosa „Estonia“ orkestriga, nii et „Estonia“ ooperiorkester suureneb 40 mehele. Rahvakontserte hakkab andma ringhäälingu orkester ühes liiteosaga.

Ringhäälingu saatekava parandamiseks on nähtud ette ka tasu suurendamine kõnelejaile. Kuna seni maksti iga kõne eest tasu ainult 5 krooni, makstakse tuleval aastal üksikoengu eest minimaalselt 15 krooni. Vastavalt kõne väärtusele ja huvitavusele võib tasu olla ka

suurem. Endiselt 5 krooni tasu makstakse ainult seerialoengute, nagu keeltetundide jne. puhul.

Kodumaiste päevauudiste ülekande parandamiseks on juba võetud ametisse alatiselt eriline päevauudiste toimetaja ajutiste tööjoudude tasu arvel. Ühtlasi on nähtud ette 5000 kr. grammofooniplaatide ja nootide tagavara täiendamiseks ja suurendamiseks. Seega ringhääling paneb senisest palju suuremal määral rõhku saatekava parandamisele. Ringhäälingu tehnilisel alal on samuti kulud paisunud senisest tunduvalt suuremaks, mis lubab tagada tehnilise kvaliteedi parandamist. Aasta lõpul loodetakse jõuda valmis saatejaama ümberehitamisega. Tehti põhimõteline otsus — uus saatejaam ehitada võimalikult suuremal määral kodumaal, et summasid jätta kodumaale maksimaalsel määral. Häda korral kavatakse ainult tehnilist abi saatejaama lõplikul monteerimisel hankida välismaalt, samuti tellida välismaalt ainult need mõningad osad, mida kodumaal võimatu või väga raske valmistada.

Ringhäälingu-maksust otsustati vabastada tulevikus kõik pimedad ja tööjõuetud vabastõsja invaliidid. Peale selle otsustati vabastada maksust need kurtummad, vastavad arstitunnistuse esitamisel, kes pole täiesti kurdid ja valjuhääldajat vähegi kuulevad. Teised maksust vabastamise palved otsustati kõik lükata tagasi. Sääraseid palveid oli esitatud õige rohkesti.

Ajakiri „Raadio“ toimetaja V. Trofimof lõpetas Tallinna Tehnikumi kõrgema osa

2. nov. s. a. kaitses oma diplomtööd Tallinna Tehnikumi (kõrgema) lõpetamise puhul meie ajakirja toimetaja Valentin Trofimof. Diplomtööna tuli tal projekteerida tõstetool Tallinna linna elektrijaama laboratooriumile. Töö tunnustati komisjoni poolt rahuldavaks ja otsustati V. Trofimof tunnustada tegeliku inseneri kutse vääriliseks.

Ajakiri „Raadio“ ja Üleriikliku Eesti Raadioühingu poolt soovime tusedale töömehele edaspidiseks kõige paremat edu ja õnne.

VI Eesti raadionäitus

Asjalõppenud VI raadionäitus kandis üldiselt rohkem, kui kunagi enne organiseeritud vabrikutööstuse näitus ilmet. Mõõdunud on lõplikult ajad, kus amatöörtöö sai võistelda edukalt vabriku tööga. Tänapäeva raadiovastuvõtja isegi lihtsaimais lülitusis on muutunud pretsisioonaparaadiks, mille montaaž nõuab juba oskustöölise vilumust, rääkimata keerulise lülitusega suureist, missuguste valmistamine amatööril on pea üldse võimatu. Üldiselt võib nentida vastuvõtjate hindade langust ning suurt kvaliteedi tõusu, nii et nüüd võib juba päris kindlasti rõhutada, et iga ostja saab maksetud raha eest tõesti vastava väärtusega aparraadi.

Vastastikune võistlus ja asjatundmise tõus laiemais ringes on lõplikult kõrvaldanud hädaoahu, et ostjale kalli raha eest kõlbmatut rämpsü võiks kaela määrada.

Tänavuse näituse „clou'ks“ pidi olema — rahvavastuvõtja —. Olen oma seisukohta väljendanud mitu korda „rahvavastuvõtjate“ suhtes, vaevalt on mul vaja veel siin seda küsimust puudutada. Rahvavastuvõtja, nii meil kui ka Saksamaal on ikka audionvastuvõtja paremas väljandes, kõigi sellele tüübile omaste väärtuste ja puudustega. Küllaldaselt võimas ja tundelik, mitte küllaldaselt selektiivne ja käsitamislihts ning vilistamis-hädaohtlik naabritele. Selliseid vastuvõtjaid olid esitanud näitusel mitu firmat. Kõige odavam, otse üllatavalt odav tüüp oli Jaakson & Jätmari IRV — võrkvastuvõtja dünaamilise valjuhääldajaga, hinnaga kõigest 76 krooni, see on meie oludes igatahes rekord. Pole kahtlust, et see vastuvõtja leiab väga palju ostjaid nende seas, kes ei pane väga suurt rõhku vastuvõtja välimuse peale. Meie arvates oleks võinud ehitaja siiski tõsta aparraadi hinda mõne krooni võrra selleks, et varustada vastuvõtja kondensaatorit väikese skaalaga. Aga ehitaja hr. Jaakson ütleb ise temale iseloomuliku huumoriga: „Nupu all on 7 kriipsu ja aparraat on ehitatud selle tagamõttega, et ta peab 7 jaama võtma vastu väga hästi, sellest on küllalt 76 krooni eest. Aga mis ma saan sinna parata, kui ta sindrinahk võtab vastu rohkem jaamu, kui kavatsetud!“ JRV'i-standil ei näegi muud, kui tervet lasu neid aparraate (milledest muuseumis pooled olid ainult kestad!), olgugi et firma toodab peale vastuvõtjate veel palju muud: transformaatoreid, dünaamilisi valjuhääldajaid jne. jne.

Teine rahvavastuvõtjaid propageerija kodumaa firma, pigemini suurfirma „Tartu telefonivabrik“, on kopeerinud pisiasjadeni saksa rahvavastuvõtja VE301 kolmes kujus: alalisele, vahelduvale ning patareivastuvõtjale. Tõepoolest, võrdlemisel saksa originaalaparraadiga tuli nentida, et ka kvaliteedilt polnud lahkuminekuid Tartu ja saksa Volks-Empfänger'i vahel. Meile tundub aga aparraadi hind veidi kallid, eriti patareitüübil. Ei tahaks uskuda, et suur tehase ei suuda valmistada 3-lambilist takistusvõimendajat odavamalt kui 105 krooni. Igatahes praegusel hetkel pole sellel patareivastuvõtjal meie raadioturul võistletavat. Vastuvõtja on tundelikkuselt ja selektiivsusest isegi parem samatüübilisest võrkvastuvõtjast, jääb aga hääle poolest veidi maha viimasest.

Rahvavastuvõtjate kõrval on näha ka Tartu telefonivabriku 4-lambiline super, mis oma ehitusviisilt tuletab meelde väga tugevasti üht Saksa firma vastuvõtjat. Võib olla, seisab selleski põhjus, miks Tartu telefonivabriku vastuvõtjate hindu ei saa alandada — litsentsid maksavad palju ja algupärast algatust on vist seal liiaks vähe. Töö puhtus ei jäta midagi soovida — on ju Tartu telefonivabrik üks tehniliselt paremini varustatud tehaseid kodumaal.

Väljapanekute seas on ka kõik kodumaa isehitajate poolt kõrgelt hinnatud Tartu telefonivabriku aparraatide üksikosa: pöördkondensaatorid, transformatorid, drosslid, valjuhääldajad mitmes ehitusviisis jne.

Kolmas silmapaistev kodumaa tööstus E. Davidov üllatab kõige pealt oma 4-lambilise superi „Ultra'ga“. Valmistatuna ameerika üksikosist ja varustatuna ameerika lambega, on olnud konstruktoril võimalik lasta

turule väga heade omadustega superit 160—170 krooni eest. Vastuvõtja on tõesti hea; töötab, antenniks 3—4 m traati, maaihenduseta. Sellest vastuvõtjast töötab kujuneda tänavuse raadiohooaja tähelepanuväärsemaid aparraate.

Teine silmapaistev toode on B klass 4-lambiline patareivastuvõtja sisseehitatud patareidega ja Philipsi permanent-dünaamilise valjuhääldajaga. Uue lülituse tõttu ja ka uuetüübiliste lampide pärast on anoodvoolu tarvitus vaid 4 mA ümber, mis on ka rekord omal alal. See on ammuoodatud vastuvõtja maale, neile radioharrastajale, kes soovivad omale head vastuvõtjat ja kellel pole raske maksta vastuvõtja eest nõuetavat hinda, mis pole tõepoolest liiga palju. Ka teised Davidovi tüübid: „Kolonel“, „Meister“ jne. annavad tunnistust konstruktori heast asjatundmisest ja heast maitsest aparraadi välimuse viimistlemisel.

Neljas ja viimane kodumaa tööstuse väljapanekus „Raadio Tere“ poolt on silmapaistvad peamiselt suurematüübilised ning kallimad vastuvõtjad. Tööstus on suutnud luua omale hea kuulsuse ostjaskonnas ja töö jätab hea mulje.

Välismaa tööstus on esitatud rea tuntud firmade poolt, millede seas vääriavad eeskätt tähelepanu meie liidumaa — Läti Riikliku Elektrotehnika tehase väljapanekud. Nende seas on silmapaistvam 2-lambiline — ka rahvavastuvõtja nimele pretendeeriv — võrkvastuvõtja. Omades otse eeskujulise selektiivsuse ja tundelikkuse audionvastuvõtja kohta, sisaldab ta veel hästi töötava lühilaineosa ja väga hea dünaamilise valjuhääldaja. Kuid sama tehase 2-lambilisel patareivastuvõtjal on vist veidi raske võistelda meie turul, kuna 2 takistussidestuses lampi on ikka veidi vähe valjuhääldaja vastuvõtuks. Ka on vastuvõtjas kasutatud valjuhääldaja liiaks nigelavõitu ja ajast ning arust maha jäänud süsteemi. Seevastu on aga tehase 3- ja 4-lambilised vastuvõtjad väga head, rääkimata 7-lambilisest superist, missugune kuulub juba rahvusvahelisesse kõrgeimasse klassi.

Paneb imestama, kui võrd odavasti suudab toodelda oma vastuvõtjaid Läti Riiklik Elektrotehnika tehase, mille vastuvõtjad suudavad kõrge tolli peale vaatamata edukalt võistelda mitte ainult saksa ja inglise vastuvõtjatega, milledest nad on hinna poolest tunduvalt odavamad, kuid kvaliteedilt väga võrreldavad, vaid ka meie omatööstuse vastuvõtjatega, mis on ometigi tollimüüri varjus. Siin peab andma tõesti au meie naabermaa tööstuse organisatsioonivõimele.

Rahvusvaheliselt kuulsaid vastuvõtjate „lõvisid“ „Telefunken'it“ ja „Marcon'it“ esitab näitusel — Esto-Muusika, „Blaupunkti“ ja „Lorentzi“ — Tormolen & Ko. — ameerika vastuvõtjaid — eelmainitud ja K. Loik. Maailmakuulsad „Philips“ tehased on esitatud maitseka ning hästi korraldatud väljapanekutega, kus figureerivad kuulsate „Superinductance“ vastuvõtjate kõrval ka superid: „Oktodesuper“ ja „Patareisuper“ — milledest viimane kuulub tänapäeva patareivastuvõtjate eliiti.

Igatsorti kõrgekvaliteediga üksikosade seeria pealub amatööride ja isehitajate tähelepanu.

Elementitööstust esindavad väärrikalt meie tuntuim elemendi ja akumulaatorite tehase Konst. Mühlverk, misugune on oma tehase tooteid esitanud kõige mitmekesisemalad elemenditööstus IKA, mille väljapanekud koosnevad igatüübilisest kuivpatareidest, taskulampidele, signalisatsioonseadeile ja raadiovastuvõtjatele.

Amatöörid puuduvad näitusel täiesti. Nad pole olnud kunagi väga tugevasti esitatud meil, kuid nüüd näib olevat nende puudumine näitusel sümbolne ja allakriipsutatavat ühe ajajärgu lõppu raadio ajaloos, kus amatööril tuleb lõplikult taganeda vabrikutööstuse ees ringhäälingu lainealadel ja jääda oma esimese ja õige tegevusala — lühilainete juurde.

F. O.

Riiklik raadiotalitus kodaniku kasutamisel

A. Mihels

(Järg)

Ringhäälingu saatejaamad.

Eraraadioringhäälingu saatejaamad ehitatakse ja ekspuuteeritakse Vabariigi Valitsuse poolt antud kontsessioonlepingu ja rahvusvaheliste kokkulepete kohaselt. Saatekavade üleandmiseks on raadioringhäälingujaamad kohustatud kasutama ainult neid laineid, millised on neile määratud rahvusvahelise jaotuskava järgi.

Nominaalse sageduse, s. o. lainepikkuse ja tegelikult saadetava sageduse maksimaalne sallitav vahe kõigub, olenevalt sagedusest, 0,3—0,5 kHz vahel; tulevikus on lubatava kõrvalekaldumisena ette nähtud vaid 0,03 kuni 0,05 kHz. Kohaliku tähtsusega ringhäälingujaamad peavad kasutama, kui olukord seda võimaldab, hoolsasti sünkroniseeritud rahvuslikke ühislaineid, töötades ühe ning sama kava üleandmisel ühel ning samal lainel. Ringhäälingu saatejaamad peavad tarvitusele võtma kõik abinõud ja kõigiti garanteerima, et jaamade ekspuuteerimine oleks tehniliselt viimistletud, et sagedus oleks stabiilne, et jaama põhilaine ei tekitaks harmoonilisi laineid ja et modulatsioon ei tõuseks üle sallitavuse piiride. Need tingimused määratakse kindlaks postivalitsuse direktori poolt antavates juhtnõuroides.

Raadioringhäälingu-talitusele kuulub publikule vastuvõtmiseks määratud kõnede ja teiste sõnaliste ettekannete, muusika, helide ning igasuguste teadete üleandmine raadioelektrilisel teel. Raadioringhäälingu-talitust toimetavad ka riiklikud ringhäälingujaamad või need eraringhäälingujaamad, kellele riigi poolt selleks on antud kontsessioon.

Raadioringhäälingujaamade saatekavad peavad olema koostatud täieliku erapooletuse alusel ja olema võimalikult väärtuslikud ning sisurikkad. Saatekavade koostamisel tuleb silmas pidada kõiki maksvaid sise-maalisi ja rahvusvahelisi seadusi ja kokkuleppeid autoriõiguste kohta.

Keelatud on: 1) võtta saatekavasse ettekandeid või teateid, millised on riigi julgeoleku, avaliku korra, seaduse või kõlbluse vastased, või mis võivad solvata rahvuslikke või usulisi tundeid või sisaldada solvavaid ütlusi välisriikide suhtes; 2) ei tohi levitada programmi-ettekannete sees ehk vahel kaubanduslikku või muud puhtärilist reklaami, kui ettekanded algavad uuesti pärast rohkem kui ühetunnist vaheaga, loetakse need uueks programmiks; 3) keelatud on edasi anda raadiotelegraafilisi või -telefonilisi teateid, millised määratud kindlale adressaadile ja on isikliku sisuga. Saatekavad tuleb üle anda kindlatel kellaegadel kindlaksmääratud lainetega, mis ette teatavaks tehakse kõigile. Ringhäälingu saatekavasid arutab ja määrab kindlaks raadioringhäälingu saatekava komitee, kelle ülesandeks on hoolitseda ringhäälingu ettekannete väärtusliku sisu eest. Selleks annab komitee ringhäälingujaamadele tarvilikke juhtnõure ja valvab nende täitmise järele. Saatekava komiteel on õigus nõuda ettekannete kava muutmist, täiendamist ja ümberkorraldamist saatekava väärtuslikumaks tegemise otstarbel, kusjuures tuleb arvestada ringhäälingu ainelisi võimalusi silmas pidades tingimust, et kulud saatekava peale tehtaks ratsionaalselt.

RAADIO-VASTUVÕTTU HAIRIVAD MÕJUD

Üldmõisted

Raadioaparaadis kuuleme sageli peale ringhäälingusaatjate ülekannete veel teisi helisid, millised häirivad saatejaamade ülekannete jälgimist. Neid kõrvalhelisid kutsutakse raadiohäireteks.

Raadiohäired ilmuvad mitmesuguste seadete poolt tekitatud elektromagnetiliste lainete mõju tõttu vastuvõtjale. Raadiohäireid võivad tekitada saatejaamad, vastuvõtuseaded, igasugused elektriseaded (vooluvaheldajad, signaalkellad, arstide aparaadid, elektromootorid jne. ja lõpuks atmosfäärilised elektri-lahendused. Nimetatud häirivad elektromagnetilised lained tekitavad

vastuvõtuantennis pingeid nn. häirevpingeid, milliste suurust väljendatakse mikrovoltides meetri peale. Häire-nivoo kõrgus on maal 1—2 mikrovolti meetri peale, linnas aga võib olla 50—100 μ V/m, kusjuures suvel selle nivoo kõrgus on võrattult suurem. Eriti suur on häire-nivoo kõrgus linnade tsentrumites, kus leidub palju arstimiseks vajalikke aparate ning muid elektriseadeid, millised tekitavad häirepingeid vastuvõtjates.

Raadiovastuvõttu häirivad mõjud liigitatakse nelja rühma: 1) saatejaamade poolt tekitatud häiriv mõju; 2) raadiovastuvõtuseadete poolt tekitatud häired; 3) igasuguste elektriseadete poolt tekitatud häired; 4) atmosfäärilised häired.

Saatejaamade poolt tekitatud häired

Esimest liiki, s. o. saatejaamade poolt tekitatud häirivmõju ärahoidmiseks raadiosaatejaamad tulevad sisse seada ja ekspuuteerida parimais tingimuses, milliseid võimaldab talituse praktika ning hoida teadusliku ja tehnilise edu tasapinnal. Peale selle, olgu nende ülesanne milline tahes, peavad jaamad seatama sisse ja ekspuuteeritama nii, et nad ei häiriks teisi raadioelektrilisi läbikäimisi või talitusi. Postivalitsuse direktor võib raadiojaamadele (arvatud välja ringhäälingu-saatjad) määrata ükskõik milliseid sagedusi või lainetüüpe, ainsa tingimusega, et sellest ei tekiks teiste raadioelektriliste talituste häireid ja et need sagedused vastaksid rahvusvaheliste sagedusastmikkude jaotusele. Häiretest hoidumiseks on kõik saatejaamad kohustatud kasutama ainult rahvusvahelise raadiotelegraafi määrustikku või rahvusvaheliste kokkulepete põhjal neile postivalitsuse direktori poolt määratud või ettekirjutatud lainetüüpe ja sagedusi. Jaamade poolt saadetavad lained peavad säilitama määratud sagedused nii täpselt, kui seda võimaldab tehniline olukord, ja nende kiirgamine peab olema vaba, kuivõrd see praktiliselt võimalik, igasugusest saatet, mis pole oluline toimetatava läbikäimise liigile. Kõik väljaspool raadioringhäälingujaamadele omastatud sagedusastmikul töötavate raadiojaamade saated peavad vabad olema harmoonilistest lainetest, mis võiksid segada raadioringhäälingu jaamade tööd. Kõik raadioelektrilised jaamad peavad täpselt kinni pidama neile määratud nominaal sagedusest kõrvalekaldumise sallitavates piirides, millised tööme eel-pool. Selle tingimuse täitmiseks peab iga kindel-, maa- ja eritalituse jaam olema varustatud kas sagedusmõõtjaga või sellele võrdse seadisega, mis võimaldab saavutada mõõtmistes teatavat täpsust.

Segamiste ärahoidmiseks on kindel- ja maajaamades keelatud B-tüüpi lainetega uute saate-seadete ehitamine. Kindeljaamades on B-tüüpi lainete tarvitamine keelatud, kuna 1935. a. 1. jaanuarist see ka maajaamades pole lubatud.

Hädasignaali (SOS) kuuldes peavad kõik liikuv- ja maajaamad häirete ärahoidmiseks viivitamata katkestama igasuguse üleandmise, mis võiks häirida hädakut-seid või -sõnumeid. Samuti peavad raadioringhäälingu-, erakatse- ja amatöörjaamad viivitamata katkestama saatmise hädasignaali kuuldes või kui nad saavad riigi-raadiojaamadelt või postiametkonna asutuselt sellekohase hoiatuse.

Häirivmõjude ärahoidmiseks on igasugune üleliig- seste signaalide vahetus keelatud. Jaamades on proovid ja katsed ainult niivõrd lubatud, kuivõrd need ei häiri teiste jaamade talitust. Kavatseltavate proovide või katsete korraldamisi, millest võib oletada, et nad oma ise-loomult võivad häirida teiste jaamade talitust, võib ette võtta ainult postivalitsuse direktori loal. Proovi- ja reguleerimissignaaliid peavad olema valitud sarnaselt, et ei võiks tulla ühtki äravahetust mingi signaaliga, lühendiga jne., millel on reglementaarselt kindlaks määratud eriline tähendus. Proove ja reguleerimisi tuleb võimalikult toimetada kunstliku antenniga. Jaam, kes toimetab saateid proovideks, reguleerimisteks või katseteks, peab

nende saadete ajal andma üle oma kutsumismärki sagedate intervallidega.

Raadio vastuvõtuseadete poolt tekitatud häired

Teise liiki kuuluvate, s. o. vastuvõtuaparaatide poolt tekitatavate segamiste ärahoidmiseks ning kõrvaldamiseks on maksivad vastuvõtuseadete ehitamise ja proovimise eeskirjad.

Postivalits. direktoril on õigus toimetada häirivõju tekitamises kahtlase eriotstarbelise, erasaate-, erakats- või amatöörjaama või raadiovastuvõtuseade kontrollimist ja proovimist, milleks määratakse tähtaeg. Selle nõude mittetäitmise puhul võib postivalitsuse direktor häiriva raadioseade sulgeda, samuti ka siis, kui proovimisel on selgunud, et kõnealune seade tõesti häirib teiste raadioseadete töötamist ja seade omanik pole kõrvaldanud häirivat mõju temale määratud tähtaja jooksul.

Elektriseadete poolt tekitatud häired

Kolmandat liiki häirivõjusid võivad tekitada elektriseaded, mis ei ole varustatud häirivõju kahjutuks tegeva abinõudega. Sellised häired oleksid järgmised: 1) dünamid, mootorid, vahelduvvoolu generaatorid ja umformerid, 2) mehhaanilised- ja elavhõbeda-alaldajad, 3) arstlikud elektriraviaparaadid: diatermia, kõrgesagedusmasseerimise, röntgeniaparaadid jne., 4) sädemendimisega kõrgesageduse transformatorid ja induktorid, 5) valgusreklamid, kinoaparaadid, 6) igatüüpi korraldused, mis teevad vähemad elektriseaded ja aparaadid, näit. ventilaatorid, tolmuimejad, juuksekuivatid, puurmasinad jne.

Nimetatud elektriseadeid on postivalitsuse direktoril õigus lasta kohapeal kontrollida häirivõjude kindlakstegemiseks tema poolt selleks määratud vastava tunnistusega varustatud ametnikkudel. Neid elektriseadeid, milliste häirivõju ei ole kõrvaldatud kaitseseadete, on keelatud tarvitada raadiojaama ja kõiki posti-telegraafi-, telefoni kontoreid ümbritsevais 2 km raadiusega ringides pühapäeviti ja pühadel kella 10—15 ja 17—24 ning äripäeviti kella 17—24.

Üldised määrused häirete ärahoidmiseks

Häiretest hoidmiseks on Tallinnas, Tartus, Nõmmel ja Haapsalus asuvaid riigiraadiojaama ning Tallinna ja Tartu raadioringhäälingu-saatjaid ümbritsevas 2 km raadiusega ringides keelatud Teedeministri loata teha ehitusi ja panna üles aparaate, masinaid ning seadeid, mis absorbeerivalt või häirivalt mõjuvad raadiojaamade korralikule töötamisele.

Kõik keelu alla kuuluvates ringides asuvad segavate elektriseadete omanikud või kasutajad peavad raadioseadete häirete ärahoidmiseks varustama oma elektriseaded kõrgesageduse kiirgamise kaitsesüsteemiga, kui nad töötavad eelpoolmainitud keelatud ajal Teedeministri loata. Keelu alla kuuluvates ringides ilma nimetatud kaitsesüsteemiga võib tarvitada keelatud ajal ainult Teedeministri loaga. Ka võib Teedeminister piirata keelust vaba aega üksikute häirivate elektriseadete tarvitamisel kuni nende kasutamise täielise ärakeelamiseni. Erand on lubatud juhul, kui seadet kasutatakse ühiskondliku või üldise hüve sihiga ja kui see on olulise majandusliku tähtsusega vastava ala jaoks. Nimelt võib Teedeministri loal töötada keelatud ajal ja ainult sel juhul, kui vähese kuluga ei saa häirivõjude vastu tarvitusele võtta mõjuvaid abinõusid või viimaste kasutamise tagajärjel väheneb tunduvalt seade või aparaadi kasutusväärtus.

Raadioseadete kasutajatel on õigus esineda kaebusega elektriseadete ja vastuvõtuaparaatide poolt tekitatud häirete kohta postivalitsuse direktorile ja nõuda häirivõju kõrvaldamist. Sarnase kaebuse esitajatel kaebuse lahendusega seotud kulusid kanda ei tule. Kaebusega esineda on õigus siiski ainult nendel raadioseadete kasutajatel, kes ise omavad kõigile maksvatel määrustel vastavalt ülesstatud saate- või vastuvõtuseadeteid ja kelle seadet või vastuvõttu segatakse. Ka-

buse saamise puhul on postivalitsuse direktoril õigus nõuda segavate seadete varustamist kaitseseadega häirivõjude ärahoidmiseks teatud tähtajaks. Nõude mittetäitmise puhul võtab postivalitsuse direktor süüdlased vastutusele R. N. S. § 29 põhjal.

Sel puhul, kui üks või mitu raadioseadete kasutajat kaebusega ühtlasi nõuavad ka häirivate seadete kontrollimist koha peal, korraldab postivalitsuse direktor kontrollimise tema poolt selleks määratud ja vastavate tunnistustega varustatud ametnikkude kaudu ja astub tarvilised sammud häiriva mõju kõrvaldamiseks. Ainult lugu seisab selles, et kohapealse kontrollimise nõudmisel on kaebajad kohustatud ette tasuma postivalitsuse nõudel kõik kontrollimisega seotud kulud.

Häirivõju kõrvaldamise seadeid on kohustatud omal kulul muretsema, samuti ka korras hoidma häirivate seadete omanikud.

Vastuvõttu häirivate mõjude tunnused

Häirivate mõjude kõrvaldamisele asudes tuleb eelkõige kindlaks teha häirete allikad, tekkimise põhjused, levimise iseloom ja kõrvaldamise meetodid.

Häirete allikate liigi kindlakstegemiseks häirete häälelise iseloomu järele tooksime siin igat liiki häirete iseloomulikke tunnused:

1. Kui ka k s a a t e j a a m a kas ühel ja samal või teine-teisele pikkuselt liiga lähedastel lainetel saadavad, siis tekib vastuvõtjas iseloomulik vile, nn. interferentsvile.

2. Sarnast vilet tekitavad ka k i i r g a v a d v a s t u v õ t u s e a d e d. Juhul, kui kahe vastuvõtuseade antennid asuvad üksteise läheduses paralleelselt või kui maanduseks kasutatakse ühiseid veetorusid ja kui need vastuvõtuseaded on häälestatud ühele ning samale lainepikkusele, siis ilmneb vastuvõteta saatejaama kuuldavuse muutmine. See nähe põhjeneb vastuvõtja energia võnkumiste väljakiirgamisest antenni kaudu ja nende võnkumiste naaberantenni peale mõjumisest. Korraldused vastuvõtjates võivad tekkida undamised, milliseid põhjustavad vahelduvvoolu harmoonilised võnkumised. Edasi võivad ilmnedda surinad ja praksumised, mis tekitavad halbade kontaktide tõttu aparaadis, antennis, maanduses ja patareide ühendusjuhtmetes.

3. Elektriseadete poolt tekitatavad häired võib liigitada: a) teravad üksikud raksatused — tekiavad elektrilülivate tegevusest; b) lühikese kestvusega pidevad raginad — tekiavad elektrilülivatest; c) surin, ragin koos undava heliga — generaatorid, mootorid, umformerid; d) kestvad reeglipärased kahinad ja raginad — röntgeni, diatermia ning muud arstimiseks vajalikud elektriaparaadid.

Üldiselt on elektriseadete poolt tekitatav müra eraldatav muud liiki häiretest teatud korrapärasusega, mis on olenev müra tekitaja seade ehitusest.

4. Atmosfääriliste häirete alla kuulub eelkõige fadingu nähe, s. o. saatejaamade kuuldavuse pikaldane kõikumine, pidev muutumine. Nagu teada, tekib fadingu nähe peamiselt lühemate (keskmiste) lainete kasutamisel. Selle nähte põhjuseks on asjaolu, et maapinna lähedal levivate ja Heaviside kihist alla reflekteeruvad elektromagnetilised lained võivad sattuda vastufaasi ja summeerudes nõrgeneda ning hävineda. See vastufaasi sattumine on olenev Heaviside kihist kõrgusest, mis teatavasti on muutuv.

Elektrilaenguid kandvate vihma, rahe või lume kukumine vastu antenni tekitab raginat, mis jätab sarnase mulje, nagu herneste sadu vastu plekki.

Ohukihitades tekkivad elektrilahendused iseloomustuvad korrapärasus surinas või raginas. (Järgneb.)

KAS TEIL ON TEADA...

... et Jeruusalemmas valmib lähemal ajal Marconi ühingu poolt ehitatav 20-kW-ne saatja, mille võimsust võib tõsta 50 kW-ni.

... et Motala saatja algab saatmist 150 kW antennis detsembris.

Euroopa saatjate saatekavad

11.—17. novembrini 1934

Saatja järele on märgitud esimesena lainepikkus m, teisena sagedus kHz ja kolmandana võimsus kW

KODUMAINE SAATEKAVA

PÜHAPÄEVAL, 11. NOV.

Tallinn 410,4 / 731 / 20
Tallinn-Lasnamäe

8.30 äratusmäng
8.35 võimlemine (Ernst Idla)
9.05 hommikkontsert heliplaatidelt
10.25 jumalateenistus Toomkirikust. Teenistust peab õp. Lepp

12.10 Kaitseliidu Tallinna Maleva 10. aastapäeva aktus. (Ülek. „Estonia“ kontsertsaalist). Kavas: Tallinna Maleva orkestri ettekandeid Tammari juhatusel, soololaule, Tallinna Meestelaulu Seltsi meeskoori ettekandeid, tegevuse aruanded Maleva päälkult major Lintsilt ja Naiskoduaitse ringkonna esinaisal pr. Jeetsilt

14.15 Põllutöökoja metsanduse eriteadja K. Kerberg: Talundeil rohkem tähelepanu kuusemetsadele

14.45 põllumajanduslikke teateid
17.30 heliplaate ja reklaami

17.45 Edvard Grieg'i tantse heliplaadidelt.
1. Sümfoonilised tantsud, op. 64. a) Allegro moderato. b) Allegretto grazioso. c) Allegro giocoso. d) Piu tranquillo. Suur sümfooniaorkester. Juhatab Issai Dobroven. 2. Norra tantsud nr-d 1—4, op. 35. Londoni sümfooniaorkester. Juh. dr. Leo Blech

18.20 Eduard Riisman: Eestlased võõrsil ja väliseestiline liikumine
18.45 päevauudiseid

19.00 „Nüüd suudeldakse!“ (Heliplaadid). Lehar, laul „Miks suudlesid mind ärkvele“ — Edith Lorand'i orkester. Woods, Väike suudlus igal hommikul — Albert Sandler'i orkester. Arditi, Suudlus — Lucrezia Bori (sopran). Rudolphe, Suudlen sinu huuli — Marek Waber'i orkester. Lehar, laul „Mu huuled suudlevad nii kuumalt“ — Jarmila Novotna (sopr.). de Micheli, Suudlus-serenaad — Edith Lorand'i orkester. Coppola, valss „Ühe sinu suudluse eest“ — Marni (bariton). Wachsmann, foxtrot „Tervitan ja suudlen“ — Franziska Gaal (sopran). Abraham, foxtrot „Kui türklased suudlevad“ — Oskar Denes (bariton)

19.30 ülekanne Tartust
20.00 ajanäitaja-õendust
21.01 ülekanne Tartust

20.05 Eesti Akadeemilise Helikunstnikkude Seltsi puhkpillide kammermuusika kontsert. (Ülek. Tallinna Konservatooriumi saalist). 1. Beethoven, Kvintett — Mängivad: E. Brauer (flööt), B. Lukk (klarinet), A. Köhlik (metsasarv), L. Ernits (fagott) ja P. Pressnikoff (klaver). 2. Koechel, Trio — Mängivad: E. Brauer (flööt), B. Lukk (klarinet), L. Ernits (fagott). 3. Tovoy, Trio — Mängivad: B. Lukk (klarinet), A. Köhlik (metsasarv), P. Pressnikoff (klaver). 4. Blumer, Serenaad ja teema variatsioonidega. Mängivad: M. Prokofjeff (oboe), B. Lukk (klarinet), E. Brauer (flööt), A. Köhlik (metsasarv) ja L. Ernits (fagott). Lõpuks kuni 23.00 tantsumuusikat heliplaatidelt

Tartu 579,2 / 512 / 0,5

8.30 ülekanne Tallinnast
10.00 jumalateenistus Peetri kirikust
12.30 ülekanne Tallinnast

17.30 heliplaate ja reklaami
17.45 ülekanne Tallinnast
19.30 lugemistund. Eduard Türk esitab katkendi A. Mälk'i romaanist „Surnud majad“
20.00 ülekanne Tallinnast
20.01 ilmataede
20.05 ülekanne Tallinnast

VÄLISMAINE SAATEKAVA

Lahti 1807,2 / 166 / 40
Helsingi 335,2 / 895 / 10

8.45 võimlemine meestele
9.15 võimlemine naistele
10.00 soomekeelne jumalateenistus
11.45 päevauudiseid
12.00 pimedatekoori ettekandeid
12.55 ilmataede ja aeg
13.00 rootsikeelne jumalateenistus
14.30 Helsingi linnaork. rahvakontsert
16.00 Adam Mickiewicz'i 100 a. juubeli ülekanne ülikoolist. Kavas: kõned, ork. ettek. ja laule

17.50 kõne ★ 18.10 laule ★ 18.30 kõne
18.59 aeg, ilmataede

19.10 heliplaate. Mendelssohn: Hebriidid. Pugnani-Kreisler: Prelüüd ja Allegro (viilul). Mozart: aaria oop. „Don Juan“ ja aaria oop. „Figaro pulm“. Bizet: laule oop. „Carmen“. Liszt: Ungari rapsoodia nr. 2

19.55 kõne ★ 20.10 vesteid
20.30 mees-, nais- ja lastekoori ettekandes
Vuorela kantaat „Kevad“
20.55 popul. muus. ringh. ork. ettekandes
21.45 viimaseid uudiseid

Tehniline nõuanne

amatööridele Tallinna
parimate raadioeri-
teadlaste poolt.

JAAKSON & JÄTMAR
Endla 9, telef. 448-33

Stokholm 426,1 / 704 / 55
Motala 1357 / 221 / 20

10.30—11.00 L. v. Beethoven: IX sümfoonia d-moll. Juh. A. Coates (helipl.)

12.00—13.45 jumalateenistus
17.00 provintsi eeskava
18.05 õhtune jumalateenistus
19.15—19.45 heliplaate
20.30—21.00 koorikontsert
22.15 ellokontsert. Caporale: Sonata d-moll. Mendelssohn: Sõnadeta laul. Hillemacher: Gavotte tendre. Popper: Meloodia

23.00—24.00 sõjaväemuus. Trobäck: Marss. Alfven: Uppsala-rapsood. Lehar: Kontsertvalss. Boito: „Mefistofeles“ (muusikat). Brahms: Ungari tantsud. Litholf: Maximilian Robespierre, avam.

Kalundborg 1261 / 238 / 60
Kopenhagen 255,1 / 1176 / 10

16.25—18.00 jazzkontsert ★ 21.00—21.40 ringh. orkestri kontsert. Kavas: Ravel, Rimski-Korsakov ★ 21.40—22.00 koorikontsert ★ 22.00—22.30 laule ★ 22.30—23.00 ringh. ork. konts. ★ 23.30—24.00 popul. prantsuse operimuus. Gounod, Thomas, Saint-Saëns ★ 24.00—1.30 tantsum.

Luksemburg 1304 / 230 / 200
9.45—10.00 helipl. ★ 10.30 sõjaväemarsse ★ 13.00 inglise laule ★ 13.30—13.50 Bachi orelipalu

Inglise eeskava

14.00 kontsert ★ 14.30 tantsumuusika ★ 15.30 ajav.-muus. helipl. ★ 16.00 tantsumuus. ★ 16.30 helipl. ★ 17.00—18.00 ajav.-muus. ★ 19.00—19.30 helipl. ★ 20.45 ajav.-kontsert. ★ 20.45 helipl. ★ 21.00 tantsumuus. ★ 21.30—21.45 segakontsert ★ 22.00—22.30 laule ★ 23.00—23.15 tantsum. ★ 23.45 ajav.-muus. ★ 0.30 tantsumuus. ★ 1.00 ajav.-muus. ★ 1.30 kontsert

Riia 514,6 / 583 / 15
Madona 271,7 / 1104 / 20

9.00—10.00 karskuspüha ülekanne. Rahvusoperist. Kõned, laulud ja ork.-ettek.

11.00—13.00 jumalateenistus
13.10—13.30 läti muusika kitarriduo ettek.

Ore: „Balti stseenid“: a) Kuupaiste, b) Eesti laul, c) Esivanemate haud, d) Pühapäeva hommik

14.30—15.00 läti muusika helipl.

16.00—17.00 Poola rahvuspüha ülekanne. Kõne, hümnid, poola laule ja klaveripalu

17.40—18.00 sõjamotiiv läti popul. lauludes
18.30—19.00 J. Sprogis'e helitööd viiuliile autori ettek.

19.30—20.00 läti laule meeskvarteti ettek. Kavas: Kalniņš, Straume, Dzintars, Udriņš, Ore ja Feiļs

21.20—22.00 puhkp.-ork. kontsert. Läti armees XV aastapäeva ja „Karutapjate“ püha puhul. Banders: Võidumarss (pühendatud kindral Balodis'ele). Vitolis: Leinamarss. Abele: Karutapja haud. Medinš: Isamaa. Auzinš: Läti rahvalaulud

22.15 kontserdi järg. Jurgens: Pidumarss. Medinš: Kaks introduksiooni. Vitolis: Polonees. Medinš: Tants. Kalniņš: Vaba Läti laul

22.40—24.00 Jaz. Vitolis'i popul. laule ork. ettekandes

Varssav 1345 / 212 / 120
Kattovice 395,8 / 758 / 12

10.00 koraal ★ 10.03, 10.22 ja 10.40 helipl.

11.05 jumalateenistus. Lõpuks (12.40) vaimuliku muusikat helipl.

12.57 aeg, Krakovi fanfaarid

13.15—14.00 konts. konservatooriumist. Filharm. ork. ja M. Mierzejevski (bariton). Zaremski-Maklakievicz: Polonees. Rozycycki: „Anhelli“, sümfooniline poem. — Lauulettek. — Maliszevski: a) IV sümfoonia d-duur, op. 21. b) Masurka.

14.15—15.00 kontserdi järg

15.00—16.00 popul. poola muus. helipl.

16.15—16.25 heliplaate

16.35—16.45 sõjaväe-marsse helipl.

18.00—18.50 tantsumuusika

20.00—20.45 kontsert

21.00—21.45 poola helitööde kontsert. Sümfooniaork. ja H. Sztompka (klaver).

Stafkovski: masurka oop. „Marie“. Paderevski: Poola fanfaaria (klaverile). Noskovski: Mälestused.

22.00—22.45 lõbus eeskava

23.30—24.00 ja 0.05 poola tantsu ja meloodiaid heliplaatidelt

Heilsberg 291,0 / 1031 / 75
7.35—9.15 Hamburgi sadamakontsert

13.10—15.00 lõunakontsert
16.00—16.50 Puccini ooper „Madame Butterfly“. Ülek. Königsbergi oop. (I akt)

17.00—19.00 ungarl muusikat vokaalsol., viiuli, koori ja kammerokteti ettek.
19.55—20.30 Al. Borodin: Keelp-kvartett nr. 1, a-duur
21.00—22.30 operetimuusika. Suppé: Boccaccio-marss. Jones: Mimosavallus op. „Geisha“. — Laule operetest. — Johann Strauss: „Nahkhiit“, avam. — Laule op. — Jos. Strauss: Masurka. Joh. Strauss: Polka. — Laule operetest. Suppé: „Bandiitide tembutused“, avam.
22.30—23.00 Saksa ringhäälingu meisterkontsert. Georg Kühlenkampff mängib Brahmsi viiulikonts. d-duur
23.30—1.00 öömuusika

Kö-igvusterhausen 1571 / 191 / 60

7.35—9.00 Hamburgi sadamakontsert
12.30—13.10 orkestrikontsert
13.00—15.00 sõjaväeork. kontsert. Mozart: a) avam. „Figaro pulm“, b) Pamina aaria oop. „Võlulööd“. Haydn: Laul. Boccherini: Allegro öellokontserdist. Schubert: Scherzo c-duur-sümfooniast. Čaikovski: katkeid „Pähklipureja-süidist“
15.45 operimuus. heliplaadelt
16.00 Chopini klaveripalu. 1. Polonees cis-moll. 2. Kolm masurkat: a-moll, cis-moll ja fis-moll. 3. Fantaasia f-moll
17.00—19.00 ungarl muusi. Breslaust
19.30—20.40 ajaviitemuusika
21.00—22.30 ajaviitekons. Leipzigist (v. Leipzig). Vaheajal, 21.35 kõne
22.30—23.00 kontsert (v. Heilsberg)
24.00—1.00 hiliskontsert Hamburgist (v. Hamburg)

Breslau 315,8 / 959 / 60

7.25—9.15 Hamburgi sadamakontsert
17.00—19.00 ungarl muusikat vokaalsolistide, viiuli, kammerokt. ja koori ettek.
19.15—20.00 šveits laulus (kõne helipl.)
21.00—22.30 Lortzing'i koomil. oop. „Nõidkütt“
22.30—23.10 kontsert (v. Heilsberg)
23.30—1.30 hiliskontsert Hamburgist

Berliin-Tegel 356,7 / 841 / 100

7.35—9.15 Hamburgi sadamakontsert
13.10—16.00 lõnakontsert. Vaheajal, ca. 13.55 sõnalist
17.00—19.00 pärastl.-kontsert Hamburgist
19.30—20.40 puhkp.-konts. Becker: Marss. Blankenburg: Marss. Verdi: avam. „Nebukadnezar“. Komzak: Valss. Wahls: Marss. Gerlach: Marss. Brahms: 2 ungarl tantsu. Suppé: koor ja prelüüd „Pensionat'ist“. Waldteufel: „España“. Valss. Meissner: Marss. Teike: Truus sõpruses, marss.
21.00—22.30 Thuille muinasoop. „Lobetanz“
22.30—23.00 kontsert (v. Heilsberg)
23.30—1.00 ajaviitekontsert

Hamburg 331,9 / 904 / 100

7.35—9.15 sadamakontsert. Kavas: Blankenburg. Flotov, Siede, Hall jt.
17.00—19.00 pärastl.-kontsert. Kavas: Verdi, Wagner, Fučík, Lortzing, Urbach, Ziehrer jt.
21.00—21.25 Müller: Saksa sangarrekvem (koor)
21.25—22.30 kuuldemäng
22.30—23.00 kontsert (v. Heilsberg)
23.30—1.30 hiliskontsert. Händel: avam. oop. „Arippina“. Beethoven: Largetto II sümfooniast. Gluck-Mottl: Balleti-süit. Haydn: Andante. Mozart: mel. oop. „Võlulööd“. Boccherini: Canzonetta ja menuett. Schubert: avam. oop. „Rosamunde“. Schumann: Unistus. Humperdinck: avam. 3. aktile oop. „Kuningalapsed“. Heumann: „Langenmarck“, sümf. pilt (esiettek.). Wagner: Wotani jumalagajätt ja tulevõlu

München 405,4 / 740 / 100

7.35—9.15 Hamburgi sadamakontsert
17.00—18.30 videvikkontsert Breslaust
18.50—19.30 ajav.-kammermuus. kitarriga
21.25 kuuldemäng

22.30—23.00 kontsert (v. Heilsberg)
23.30—1.00 öömuusika

Leipzig 382,2 / 785 / 120

7.35—9.20 sadamakontsert Hamburgist
17.55—18.35 kammermuusikat
21.00—22.30 ajav.-kontsert. Gebhardt: Muinasavamäng. Thomas: muus. ooperist „Mignon“. Weber: Kutse tantsule. Demerssemann: Kontsertpala flöödile ork. saatel. Joh. Strauss: mel. oop. „Üks öö Veneetsias“. Bizet: laule oop. „Carmen“. Blumer: Marss. Jos. Strauss: Valss. Nicode: Humoresk. Suppé: „Bandiitide tembutused“, avam.
22.30—23.00 kontsert (v. Heilsberg)
23.30—1.30 tantsumuusika

Praha 470,2 / 638 / 120

7.45 teated ja muusikat
8.30—9.30 varane kontsert
17.00—18.00 saksa eeskava
18.30—20.00 kontserdi üleik. Strassburgist. Kavas: Beethoven (Eroica), Bach
20.20—20.55 kontsert Itaalia rahvuspüha puhul
21.00—24.00 ülekanne teatrist

Viin 506,8 / 592 / 120

18.00—19.05 puhkp.-muus. helipl.
20.20—21.00 laule ja aariaid bassi ettek.
21.05 Fr. Schilleri tragöödia „Orleani Neitsi“
23.05—23.30 öhtukonts. Millöcker: Marss. Jarno: eelmäng oop. „Die Försterchristl“. Vollstedt: a) Kannikesed Viini metsas, valss. b) Võluklarnet (klarneti-soolo). Poljakin: Le Canari (viiul). Suppé: avam. oop. „Bandiitide tembutused“.
24.00 öhtukonts. järg. Haupt: Marss. Lehar: Lumehelbeke, balleti-süit. Josef Strauss: Akvarellid, valss. Hruby: Pierrot ja Colombine, tantsintermetso. Fall: pop. op. „Armas Augustin“. Stolz: katk. op. „Das Speersechserl“. Kreutzberger: Valss ja marss
0.45—2.00 tantsumuusika

Budapest 550,5 / 545 / 120

18.00 ajaviitemuus. ork. ettekandes
19.45—20.45 heliplaate
21.30—22.15 vanu ja uusi ungarl laule
22.35 politseiork. kontsert. Lincke: „Indra riigis“, avam. Szöllössy: Ungari rahvalaulud. Morena: Popurril. Myddleton: Neegri unenägu. Kalman: katkeid op. „Kuradiratsur“. Armandola: Tsirkuses. süit
24.00 tantsumuusika

Bukarest 364,5 / 823 / 12

Brasov (Radio Romania) 1875/160/20
18.00—19.00 ja 19.15—20.00 tantsumuusika
★ 20.20—20.45 poola muus. heliplaadelt ★
21.00—21.30 rumeenia muus. 6-häälelise meeskooeri ettek. ★ 21.30—22.00 ja 22.15—23.00 ringh. orkester

Pariis (Poste Parisien) 312,8/959/60

18.30—21.00 helipl. ★ 21.20—21.30 lõbusaid steene helipl. ★ 21.35—22.15 helipl. ★
23.55 vanu laule ★ 0.25—1.30 heliplaate

Droitwich 1500 / 200 / 150

London National 261,1 / 1149 / 50
19.30—20.45 kammerkons. ★ 21.00—21.55 aldi ja klaveri ettek. ★ 23.00—24.00 jumalateenistus ja oreli ettek. vaerahu mälestuseks ★ 24.00—0.30 kolm luuletust muusika saatel.

Moskva „Stalin“ 360,6 / 832 / 100

17.00 sümfooniakontsert ★ 18.30 popul. konts. Kavas: Glinka, Čaikovski, Rimski-Korsakov jt. ★ 19.30 rahvuslikku muus. ★ 23.00 tantsumuusika

Moskva Komintern 1714 / 175 / 500

Igapäev
5.40—5.50 ja 7.00—7.10 helipl. ★ 7.30—9.15 ajav.-kontsert ★ 22.55 üleik. Punaselt plat-silt ja Kremli kellad

18.30 ajaviitekontsert

KODUMAINNE SAATEKAVA

ESMASPÄEVAL, 12. NOV.

Tallinn 410,4 / 731 / 20

Tallinn RKS

7.00 äratusmäng
7.05 hommikemine (Ernst Idla)
7.20 hommikkontsert heliplaadidelt
8.15—8.30 nõuandeid perenaistele (Ellen Lindeberg)

Tallinn-Lasnamäe

17.30 heliplaate ja reklaami
17.45 välismaisi päevauudiseid
18.00 heliplaate
18.15 kodumaisi päevauudiseid
18.30 heliplaate
18.45 ülekanne Tartust
19.15 **Oriendi muusikat. VIII. Egiptus.** (Ettekanne heliplaadidelt seletustega).
1. Kunstilaul „Maqam Sika“. 2. Laul Maqam Hijaz“

19.35 ins. F. Olbrei raadiovestlus

20.00 ajanäitaja-öiendus

20.01 ülekanne Tartust

20.05 aiandusnõuannet (Evald Tedre)

20.35 ringhäälingu orkestri kontsert. **Juh.**

Raimund Kull. 1. Orkester: Auber, avamäng „Portici tumm“. Eilenberg, Härjapõlvlaste rongkäik. Desormes, Mandoli-nistide polka. Joh. Strauss, valss „Homikllehed“. Millöcker, pop. op. „Kerjus-üliõpilane“. II. Orkester: Nicolai, avam. oop. „Windsori lõbusad naised“. Polak-Danieli, Türgi tants. Langer, Vanaema-ke. Waldteufel, valss „Estidiantina“. Schreiner, pop. „Muusikaline söögisedel“

Tartu 579,2 / 512 / 0,5

7.00—8.30 ülekanne Tallinnast
17.30 heliplaate ja reklaami
17.45 ülekanne Tallinnast
18.45 inglise keele tund (mag. J. Silvet)
19.15 ülekanne Tallinnast
20.01 ilmateade
20.05 ülekanne Tallinnast

VÄLISMAINE SAATEKAVA

Lahti 1807,2 / 166 / 40

Helsingi 335,2 / 895 / 10

Igal äripäeval

8.05—8.20 rootsikeelne palvetund
8.30—8.45 soomekeelne palvetund
12.00 valuutakursid ★ 12.05 heliplaate
12.30 börsiteat. ★ 12.45 päevauudised
12.59 aeg. ilmat. ★ 18.50 uudised soome k.
18.59 aeg. ilmat. ★ 19.10 uudised rootsi k.
21.45 viimaseid teateid soome keeles
22.00 viimaseid teateid rootsi keeles

17.00 ajaviitemuus. (Rytmi-Radiopojat)

17.50 lugemistund ★ 18.10 harmoon. ettek.

18.25 kõne ★ 18.40 turuteateid

19.15 inglise keele tund

19.45 ringh. ork. kontsert. Spontini: Ava-

mäng. Verdi: mel. oop. „La Traviata“.

Mezzacapo: Napoli, tarantella

20.15 kõne ★ 20.35 laule ★ 20.55 kõne

21.10 ork.-konts. järg. Leopold (arr.):

Vindobona. Lõp. ungarl laule ja tantse

Stokholm 426,1 / 704 / 55

Motala 337 / 221 / 30

14.30—14.50 klaverikontsert. Mankell: Bal-

laad. Wirén: Teema ja variatsioonid

15.20—16.00 kammertrio ettek. Schubert:

Andante. Beethoven: a) Kontratants.

b) Menuett. Händel: Saraband. Bach:

Bourrée. Flévet: Impression. Scott: Rah-

vatants. Fancello: Luigejärvi. Kreisler:

Synkopering

18.45—19.45 heliplaate

21.00—22.15 ringhäälingu ork. kontsert.

Alfvén: muus. „Synnöve Solbakken'ist“.

Rangström: muus. näid. „Lööne“. Ek:

Rootsi rapsoodia. Berg: Orkestri-süit. Eriksson: Shanghai, avamäng

23.30—24.00 ajav.-muusika. Halvorsen: Bo-
jaaride saabumine, marss. Atterberg:
„Per Svinaherde“. Ippolitov-Ivanov:
„Kaukaasia süit“. Grainger: a) Iiri laul.
b) Molly kaldal. Svendsen: Polonees

Kalundborg 1261 / 238 / 60
Kopenhagen 255,1 / 1176 / 10
16.30—18.30 ajav.-kontsert ★ 22.05—23.30
Puccini ooper „Tosca“. Ülek. Kuninglikust
teatrist ★ 23.50—1.30 tantsumuusika
Luksemburg 1304 / 230 / 150
9.45—10.00 helipl. ★ 14.00—16.00 ork.-kont-
sert, helipl. ja teated ★ 20.30—21.30 ajav.-
ja tantsumuus.

Itaalia eeskava
21.35—22.00 ork.-kontsert. Kavas: Flotov,
Curtis, Poppy ★ 22.20—22.35 solistide et-
tek. ★ 22.40 itaalia kontsert. Kavas: Bel-
lini, Frate, Rossini, Signorini jt. ★ 23.15
helifilmi-muusikat ★ 23.30 ork.-konts. Ka-
vas: Lincke, Gillet, Jošitomo, Gade jt. ★
24.00 kuulsaid itaalia lauljaid (helipl.) ★
0.20 tantsuplaate

Riia 514,6 / 583 / 15
Madona 271,7 / 1104 / 20
6.55 koraal ★ 7.35—8.05 kontsert
12.00—12.30 börsiteated ja heliplaate
17.10—18.10 ettek. Mozart'i oopereist (näi-
detega heliplaatidelt)
18.40—19.10 Jaz. Vitols'i laule Rahvusoope-
ri seksteti ettek.
20.15—21.00 läti muusika ork. ettekandes.
M. Vetra (laul)
21.15—22.00 ork.-kontsert, pühendatud Al.
Borodin'ile tema 100 a. sünnipäeva puhul.
1) Stepistseenid. 2) Katkeid oop.
„Vürst Igor“: a) avamäng, b) talupo-
gade koor, c) tantsud ja d) marss
22.15 Humiston: „Lõuna-Ameerikas“, po-
purrii (ork. ettek.)
22.30 ajaviitemuusika helipl.

Varssav 1345 / 212 / 120
Kattovice 395,8 / 758 / 12
7.45 koraal ★ 7.48, 8.07 ja 8.25 helipl.
12.57 aeg. Krakovi fanfaarid
13.10—14.00 Serevynski ork. kontsert. Leo-
pold: Marss. Ziehrer: Valss op. „Bandii-
did“ motiividel. Lehar: „Mustlaste pi-
dustus“, balletistseen. Dreyer: „Transil-
vaania mägedel“, rumeenia skitsid. Eys-
ler: „Nelly“, polka. Noack: „Kääbuste
pidu“, intermetso. Lehar: popurrii op.
„Maailm on ilus“

14.05—14.30 kuulsaid basse helipl. (Pasero,
Šaljapin ja Journet).
16.45—17.15 laule helipl. (T. Faliszewski ja
Jurand'i koor)
18.00—18.25 lauluettek. (M. Trampczyns-
ka). Kavas: Scarlatti, Marcello, Martini,
Beethoven ja Liszt
18.35—18.50 poola helitöid helipl.
19.15—19.45 ajaviitemuusika kohvik „Gast-
ronomja“st
21.00—21.45 ajaviitemuusika. Ringh. ork.
ja J. Zynski (klaver). Rust: avamäng
„Konnade kuningas“. Penotti-Malvezzi:
Zingaresca. Abraham: Valse anglaise op.
„Savoy ball“. Johnston-Coslovzynski:
„Merci“, slowfox. Perl: Tim-tom-fox.
Rust: „Lilled armastus“, valss. Ja-
rovski-Zynski: Tango. Perl: „Kuldkala“,
slowfox. Jessel: Marss

22.00—22.45 õhtukontsert. Ringh. sümf.-
ork. V. Bierdjajev'i juh. ja D. Smirnov
(tenor). Litolf: „Robespierre“, avamäng.
Puccini: aaria oop. „Tosca“. Massenet:
stroofid oop. „Werther“. Liszt: Ungari
rapsoodia nr. 1. Rachmaninov: Sirelid.
Greczaninov: Hällilaul. Rossini: kava-
tiin oop. „Sevilla habemeajaja“. Grieg:
Norra tants nr. 2
23.35 ja 0.05 tantsumuusika „dancing „Ad-
ria“st“

Heilsberg 291,0 / 1031 / 75
7.35—9.00 hommikukontsert ja teated
17.00—18.15 pärastl.-kontsert. Lange: Süit.
Marschner: Meloodiaid. Millöcker: „Ker-
jusüliõpilane“, avam. Johann Strauss:

Valss. Verdi: mel. oop. „La Traviata“
18.40—19.15 kammermuus. Joh. Brahms:
Trio klaverile, viiulile ja cellolole
20.00—21.00 balletimuus. Lortzing: „Tsaar
ja puusepp“. Reinecke: „Kuningas Man-
fred“. Joh. Strauss: a) „Rütüel Pas-
man“. b) „Nahkhiir“. Klenau: mel. bal-
letist „Väike-Ida lilled“
22.10—23.00 solistide-kontsert. Reger: Lar-
go. Saint-Saëns: Allegro appassionato
(čello). Schumann: Toccata c-duur (kla-
ver). Viotti: 2. osa 22. viiulikontserdist.
Fiocco. Allegro (viul)

23.45 heliplaate
24.00—1.00 tantsumuus. Münchenist

Königsvusterhausen 1571 / 191 / 60
7.15—7.30 võimlem. ★ 7.35—9.00 kontsert
13.00—13.5516unakonts. ★ 14.00—14.45 hpl.
17.00—18.00 pärastl.-konts. Heilsgergist
18.00—19.00 noored solistid mikrofoni ees
20.00—21.00 pilte ja helisid Viini metsast
21.15—22.30 viiuli- ja klaverisoolosid. Dit-
tersdorf: Sonaat b-duur (viul). Fiocco:
Allegro (viul). Monsigny: Rigaudon
(viul). Ries: Capriccioso (viul). Sme-
tana: Kodumaast (viul). Bach-Busoni:
Prelüüd ja fuuga d-duur (klaver).
Brahms: a) Scherzo es-moll (klaver). b)
Intermezzo a-duur (klaver). c) Paganini-
variatsioonid (klaver)
24.00—1.00 tantsuraadio Münchenist

Armsaim kohtamispaik on uuesti avatud

Vene t. 1 KOHVIKUS Vene t. 1
Ruumid remonteeritud ja eriti mugavad
Palume külastada!

Breslau 315,8 / 959 / 60
7.35—8.00 ja 8.15—9.40 hommikukontsert
17.00—18.30 pärastl.-kontsert. Kavas: Rust,
Komzak, Lehar, Bullerian, Delibes jt.
20.00—21.00 rahvalaule Jugoslaaviast
21.10—22.25 „Schafschur“, küllakomöödia
22.25—23.00 väike muusika kahele klaverile
23.30—24.00 Max Reger mängib oma he-
lundeid
24.00—1.00 ajav.-muus. heliplaadelt

Berliin-Tegel 356,7 / 841 / 100
7.15—7.30 võimlem. ★ 7.35—9.00 kontsert
17.00—19.00 pärastl.-konts. Kavas: Liszt,
Jos. Strauss, Auber, Ruch, Eysoldt,
Drdla, Brahms jt.
19.30—20.00 Al. Borodin: Sümf. nr. 2, h-
moll (Allegro — Scherzo — Andante —
Allegro)
20.20—20.40 saksofoni ettekanded
21.10—21.30 H. Wolfi laule sopr. ettek.
22.00—23.00 tantsuviise klaveri, viiuli ja
čello ettek.
23.20—1.00 õõmuusika. Dittersdorf: So-
naat es-duur — Schumann'i laule sopra-
nile — Schubert. 3 klaveripala. Schu-
mann: Muinaspildid, op. 113

Hamburg 331,9 / 904 / 100
7.35—8.00 ja 8.25—9.00 hommikukontsert
17.00—18.30 pärastl.-kontsert. Kavas: Rust,
Komzak, Lehar, Delibes, Ailbout, Jos.
Strauss jt.
21.10—22.30 Weber'i romantiline ooper
„Euryante“
22.20 muusikaline vahemäng
24.00—1.00 ajaviitemuusika. Fučík: avam.
„Marinarella“. Weber: mel. oop. „Obe-
ron“. Siede: Aladin, karakterpala. Lin-
cke: pop. operetist „Proua Luna“. Joh.
Strauss: Valss. Eilenberg: Veneetsia
marss

München 405,4 / 740 / 100
8.00—9.30 varane kontsert
17.00—18.30 videvikkonts. Kavas: Spohr,
Friedemann, Lortzing, Respighi, Millö-
cker jt.

19.30—19.50 muusikat helifilmest (helipl.)
20.15—20.45 vokaalsol. ja orkestri ettek.
21.10—22.30 Weberi romantiline ooper
„Euryante“

23.30 Max Reger mängib oma helindeid
24.00—1.00 tantsuraadio

Leipzig 382,2 / 785 / 120
7.35—9.00 varane kontsert ja teated
17.00—18.00 pärastl.-konts. Berliinist
19.20—20.00 vanemat muusikat instrum-
talistide ettek.
20.00—20.35 mandol.-muusikat
22.00—23.00 ork.-kontsert. Jung: Pidulik
muusika. Rachmaninoff: Kontsert klave-
rile ja ork. c-moll. Brahms: Sümf. nr. 1,
c-moll.

23.20 vanu ja uusi marsslaule helipl.
24.00—1.30 õõmuusika

Praha 470,2 / 638 / 120
7.15—8.30 teated ja muusikat
18.35 helipl. ★ 18.45—19.10 laule
19.20—19.55 saksa eeskava
21.00—21.25 popul. kroaatia laule
21.40—22.00 instrum.-sool. klaveri saatel
22.00—23.00 ork.-kontsert. Kavas čehhi he-
liloojad

23.15—23.30 heliplaate

Viin 506,8 / 592 / 120
19.00—19.25 laule soprani ettek.
19.50—20.15 inglise keele tund
21.15—23.00 sümfooniakontsert. Ülekanne
Budapestist (v. Budapest)
23.50 tantsumuusika
1.00—2.00 šrammelmuusika

Budapest 550,5 / 545 / 120
12.30—19.00 flöödi-kontsert
19.30—20.30 mustlasmuusika
21.15—23.30 sümfooniakontsert. Juh. Men-
gelberg. Bach: Symphonietta. Beetho-
ven: VI sümfoonia (Pastoraal). Čaikovs-
ki: V sümf. Kontserdi kannavad üle Hil-
sum ja Viin
23.50 heliplaate
0.20 mustlasmuusika

Bukarest 364,5 / 823 / 12
Brasov (Radio Romania) 1875/160/20
18.00—19.00 ja 19.15—20.00 ringh. orkestri
kontsert ★ 20.20—20.45 moodsaid kom-
positsioone helipl. ★ 21.00—21.30 kam-
mermuusikat ★ 21.45 laule klaveri ja kitarr-
isaatel ★ 22.15—23.00 helipl. ★ 23.30 muus.
restoranist

Pariis (Poste Parisien) 312,8/959/60
20.37, 20.57 ja 21.30—22.20 heliplaate ★
23.55 kammermuus. keelp.-kvart. ettek. ★
0.25—1.00 heliplaate

Droitwich 1500 / 200 / 150
London National 261,1 / 1149 / 50
18.00 kammerkants. Strauss: Sonaat vii-
ulile ja klaverile ★ 18.30 ork.-kontsert ★
19.15—20.00 tantsumuus. ★ 24.00 viiuli-
kontsert ★ 0.30—1.10 ork.-kontsert. Kavas:
Blankenburg, Adam, Coates, Lehar jt. ★
1.15—2.00 tantsumuusika (Droitwich)

Moskva „Stalin“ 360,6 / 832 / 100
19.30 Mozarti muusikat ork., koori ja so-
listide ettek. ★ 22.00 tantsumuus.

Moskva Komintern 1714 / 175 / 500
20.30—22.00 norra muusikat

KODUMAIN SAATEKAVA
TEISIPÄEVAL, 13. NOV.

Tallinn 410,4 / 731 / 20
Tallinn RKS
7.00 äratusmäng
7.05 võimlemine (Ernst Idla)
7.20—8.30 hommikukontsert heliplaatidelt
Tallinn-Lasnamäe
17.30 heliplaate ja reklaami
17.45 välismaisi päevauudiseid
18.00 heliplaate
18.15 kodumaisi päevauudiseid
18.30 lastetund
19.00 kontsertvalsse instrumentaalsolistide
esituses (heliplaadid). Liszt, Melankool-

ne valss — Claudio Arrau (klaver). Dvorak-Prihoda, valss — Vaša Prihoda (viul). Chopin, Valss op. 64, nr. 2 — Alfred Cortot (klaver). Drigo-Auer, Valse bluette — Jaša Heifez (viul). Chopin, Valss op. 64, nr. 3 — Vladimir de Pachmann (klaver). Chaminade, Val-se arabesque op. 98, nr. 4 — Una Bourne (klaver).

19.30 kolonel-leitnant R. Masing: Sõda ja moraal

20.00 ajanäitaja-õieendus

20.01 ülekanne Tartust

20.05 „Huvimat kümfoonilise muusikase-kontsert nr. 10). F. Mendelssohn-Bartholdy, Itaalia kümfoonia. Esitab ringhäälingu orkester. Juhatab Raimund Kull. Seletusi annab Albert Üksip.

21.00 esperantokeelne nädalakroonika

21.10 romantikute õhtu. Kaastegevad: ringhäälingu orkester Raimund Kull'i juhatusel ja Anja Gurevitsch-Glas (klaver). Weber, avam. oop. „Vabakütt“. Schumann, a) õhtulaul. b) Unistus. Chopin, Klaverikontsert f-moll

Tartu 579,2 / 512 / 0,5

7.00—8.30 ülekanne Tallinnast

17.30 heliplaate ja reklaami

17.45 ülekanne Tallinnast

20.01 ilmateade

20.05 ülekanne Tallinnast

VÄLISMAINE SAATEKAVA

Lahti 1807,2 / 166 / 40
Soome keeles

17.00 retsitaatsioon

17.20 kontsert ja tantsumuusika

18.25 ja 19.15 kõne

19.40 Kurt Walldén, klaver. Sibelius: 2 sonaati: a-duur ja e-duur — Arabesk — Väike serenaad — Valss. Liszt: Ungari rapsodia nr. 8

19.55 kõne

20.15 ringh. ork. kontsert. Beethoven: Egmont-avam. Mozart: Divertimento. Me-lartini: finaali oop. „Aino“. Mozart: aar. oop. „Võlflööd“. Wagner: Isolde armastussurm oop. „Tristan ja Isolde“. Mendelssohn: Scherzo näidendist „Suveöö-uhelm“. Rimski-Korsakov, katkeid Sche-herazade-stüdist

Helsinki 335,2 / 895 / 10

Rootsi keeles

17.00 lugemistund ★ 17.20 Lahti

18.25 kõne ★ 18.40 turuteat. ★ 19.15 kõne

19.30 Lahti ★ 19.55 kõne ★ 20.15 Lahti

Stokholm 426,1 / 704 / 55

Motala 1357 / 221 / 30

14.00—15.00 ajaviitemuusika

15.20—15.45 laule klaveri saatel

18.45—19.45 heliplaate

20.45—22.15 ringh. ork. kontsert. Gold-mark: Kontsertavamäng. Gretry- Mottl: Balleti-süit. Monn: Kontsert cellole ja keelp.-orkestrile g-moll. Ibert: „Paris“, süit. Saint-Saëns: Dance macabre. Svendsen: Norra karnevaal

23.00—24.00 ajaviitemuus. Flycket: 6 pala. Gade: Romanesca, tango. Douglas: Ke-vadserenaad. Bath: Romantiline süit. Dvorak: 2 slaavi tantsu. Björkander: Gavotte-caprice. Morena: Valss. Garaguly: Ungari fantaasia

Kalundborg 1261 / 238 / 60

Köpenhagen 255,1 / 1176 / 10

16.00—18.00 kontsert ★ 21.00—22.00 viini operetimuus. Kavas: Suppe, Millöcker. Joh. Strauss, Kalman jt. ★ 22.25—22.40 saksofonisoolosid ★ 23.30—24.00 kammermuusikat 18. sajandist. Kavas: Ph. Em. Bach, Händel ★ 24.00—1.30 tantsumuus.

Luksemburg 1304 / 230 / 150

9.45—10.00 helipl. ★ 14.00—16.00 ork.-kontsert, helipl. ja teated ★ 20.30—21.30 ajav.-ja tantsumuus.

Belgia eeskava

21.35—22.00 akordeoni ettek. ★ 22.20—

22.35 klaveripalu ★ 22.40 belgia kontsert ★

23.15 laule ★ 23.35 galakontsert. Kavas:

Haydn, Gretry-Mottl, Faure ★ 0.30 tant-

sumuusika

Riia 514,6 / 583 / 15

Madona 271,7 / 1104 / 20

6.55 läti laul ★ 7.35—8.05 kontsert

12.00—12.30 börsiteated ja heliplaate

17.10—18.10 salongmuusika trio ettek.

18.40—19.10 V. Prihoda ettek. helipl.

20.15—21.00 J. Norvilis'e helitööd (üle-k.

konseratooriumist). a) Tervitus riigi-juhile (pühendatud president Ulmanis'ele). b) Kaitseleidlule pühendatud karakterpala. Kaasteg. meeskoor ork. saatel autori juh. — c) Kus kanaribik õitseb. d) Suvi. e) Unistaja löbu. Topeltkvarteti ettek. — f) Nagu päike. g) Sügismeloodia. Koori ettek. — h) Sinule, Lätgalia! i) Laudona. Üliõpilaskoori ettek.

21.25—22.00 operetimuusika ork. ettekand. Joh. Strauss: avam. op. „Nahkhiir“. Kalman: valss op. „Külalapsed“. Abraham: popurril op. „Viktoria ja ta husaar“

22.15 järg. Suppe: avamäng op. „Luule-taja ja talupoeg“. Offenbach: popurril op. „Ilus Helena“. Lehar: valss op. „Krahy Luksemburg“. Kalman: popurril op. „Tsirkusprintsess“.

Varssav 1345 / 212 / 120

Kattovice 395,8 / 758 / 12

7.45 koraal ★ 7.48, 8.07 ja 8.25 helipl.

12.57 aeg, Krakovi fanfaarid

13.10—13.45 Adamska-Grossmani orkestri kontsert. Kalman: katkeid op. „Sügis-manöövrid“. Tosti: Laul. Ranzato: Se-renaad akna all. Massenet: katkeid oop. „Cid“. Lanner: „Marcia“, valss. Silesco: „Natukene armastus“, laul. Torenghi: Hispaania serenaad. Cortopassi: Rusti-canella

14.05—14.30 kontserdi järg

16.45—17.45 tantsumuusika

18.00—18.25 viiuli ettekand. (E. Matjasiak-Klechniovska). Ambrosio: Romans. Hauser: Ungari rapsodia. Paderevski: Ränduri laul. Rameau: Tamburiin. Keller-Bela: Čardas

18.35—18.50 aariaid ja laule helipl.

19.15—19.45 Brahms: Sonaat cellole e-moll, op. 38. H. Dickstein (klaver) ja E. Ginzburg (cello)

20.00—20.20 jazzmuusika kahel klaveril (heliplaatidel)

20.30—20.45 laule helipl. (A. Vysocki)

22.00—23.00 Moniuszko koom. oop. „Uus

Don Quichotte“ 3 aktis

23.15—23.45 L. Rozycki helitööd helipl.

00.05 tantsumuus. restor. „Gastronomja'st“

Heilsberg 291,0 / 1031 / 75

7.35—9.00 hommikkontsert ja teated

17.00—18.40 pärastl.-kontsert. Kavas: Gade, Humperdinck, Waldteufel, Schubert, Mozart, Dvorak, Joh. Strauss, Nicolai jt. Vaheajal, ca. 18.00 kõne

20.00—20.30 laule tenori ettek.

22.00—23.00 õhtukontsert. Zilcher: nalja-mäng-süit „Tõrkja taltsutamine“. Viena-vski: Kontsert viiulile ja orkestrile. Rücker. Raadio-süit (esiettek.)

23.45 heliplaate

24.00—1.00 tantsumuus. Leipzigi

Königsusterhausen 1571 / 191 / 60

7.15—7.30 võimlem. ★ 7.35—9.00 kontsert

13.00—13.55 lõunakontsert Leipzigi

14.00—14.45 heliplaate

17.00—18.30 videikkontsert Münchenist

18.30—19.00 kasakatekoori ettek. helipl.

20.00—21.00 raadiopopurril operetist kuni

viimase šlaagerini

21.15—22.15 kontsert Breslaust

21.00—1.00 taevalikud helid (helipl.)

Breslau 315,8 / 959 / 60

7.35—10.00 hommikkontsert

17.00—18.30 pärastl.-kontsert. Kavas: Eg-

gert, Noack, Zimmer, Rust, Dreyer, Kienzl jt.

19.15—19.50 vokaalkvarteti ettek.

20.00—21.00 laule ja retsitaatioone

21.10—23.00 õhtukontsert. Blumer: Lõbus mäng orkestrile. Mozart: Kontsert flöö-dile ja harfile. Lortzing: Aaria. Nicolai: Anna aaria oop. „Windsori lõbusad naised“. Graener: Comedieta. — Austria talupojamuus. — Joh. Strauss: laul op. „Mustlasparan“. Millöcker: Valss. Joh. Strauss: a) Avam. op. „Kuninganna pitsirätt“. b) Perpetuum mobile. c) Keisri-valss

Berlin-Tegel 356,7 / 841 / 100

7.15—7.30 võimlem. ★ 7.35—9.00 kontsert 17.00—19.00 pärastl.-kontsert. Kavas: Au-ber, Puccini, Bizet, Weber, Joh. Strauss, Verdi, d'Albert jt.

19.30—20.30 puhkp.-kontsert

21.10—21.40 orkestri ja dopeltkvart. knts.

22.10—23.00 meloodiaid ja tantsurütme.

Chopin: Polonees a-duur. Grieg: Norra tants. Gluck: Gavott. Beethoven: Eccosa-sises. Schütt: Valssmoment viiulile, cellole ja klaverile. Brahms: 2 ungari tantsu. Hellmesberger: Haldjate tants. Niemann: Vanaegiptuse templitants. Brahms: 2 ungari tantsu

23.25—24.00 Mozarti helindeid koori ettek.

Vahepalaks Mozarti sonaat viiulile ja

klaverile b-duur

24.00—1.00 tantsumuusika

TRIKOOTÖÖSTUS

E. KOPPE, Tallinn

Vana Viru 15 krt. 2, tel. 454-11

Müük suurel ja väikesel arvul

Hamburg 331,9 / 904 / 100

7.35—8.00 ja 8.25—9.00 hommikkontsert

17.00—18.30 pärastl.-kontsert Münchenist

22.00—23.00 tantsum. Leipzigi

23.20 muusikaline vahemäng

24.00—1.00 operetimuusika. Suppé: avam.

op. „Mudel“. Jung: katk. laulumängust

„Friedemann Bach“. Reinhardt: Gavott.

Joh. Strauss: a) Marss op. „Üks öö

Veneetsias“. b) Avam. op. „Lõbus sõ-

da“. Stumpf: mel. op. „Sina oled ainu-

kene“. Sullivan: valss op. „Mikado“.

Joh. Strauss: Galopp

München 405,4 / 740 / 100

8.00—9.30 varane kontsert

17.00—18.30 videikkonts. Dvorak: Vanda-

avamäng. Pottgiesser: Süit kammeror-

kestrile. Giordano: Stseene oop. „And-

rea Chenier“. Joh. Strauss: Valss. Kün-

necke: mel. op. „Hertsoginna tenor“.

Rachmaninoff: a) Äratus. b) Eelmäng.

Padouk: Ungari viise

18.50—19.10 laule soprani ettekandes

19.30—19.50 ettekandeid tsitril

20.00—21.00 kontsert (v. Königsusterh.)

21.10—22.40 „Ännchen von Tharau“, laulu-

mäng

22.40—23.00 ettekandeid oreilil

23.20 vahe-eeskava

24.00—1.00 kammermuus. Raba-kvarteti

ettek. Spohr: Keelp. kvartett a-moll.

Respighi: Quartetto dorico

Leipzig 382,2 / 785 / 120

7.35—9.00 varane kontsert ja teated

17.00—18.25 pärastl.-knts. Kavas: Lort-

zing, Liszt, Kienzl, Chopin jt.

19.20 heliplaate

20.00—20.35 rahvalaule soolokvarteti ettek.

22.00—23.00 tantsumuusika

23.20 M. Regeri sonaat klarnetile ja kla-

verile b-duur

24.00—1.30 tantsumuusika järg

Praha 470,2 / 638 / 120

7.15—8.30 teated ja muusikat
13.50—19.00 viiulisoolosid
19.20—19.55 saksa eeskava
20.10—20.30 Kuhlau: Flööditrio ork. saatel
20.30—21.00 ooperimuusikat sopr. ja ork. ettekandes
21.15—21.45 ettek. clavecini ork. saatel
23.15—23.30 heliplaate

Viin 506,8 / 592 / 120

13.20—18.50 Sarasate viiulisoolosid
19.45 uusi leitud füüsikas: kunstlik raadioaktiivsus
20.30—21.40 Leo Falli helindeid ork. ettek.
21.50—23.20 muusikat armastajast. R Wagner: „Tristan ja Isolde“, eelmäng. Gluck: a) „Orpheus ja Eurydike“: Orpheuse kaebe. b) „Paris ja Helena“: balletimuusika. R. Wagner: „Lohengrin“: Lohengrin ja Elsa duett. Schumann: „Hermann ja Dorothea“: avam. Saint-Saëns: aaria oop. „Simson ja Delila“. Gounod: „Faust“: armastusstseen Fausti ja Grete vahel. b) Valss. „Romeo ja Julia“: Romeo kavatiin. b) Rõdu-stseen. Berlioz: „Beatrice ja Benedict“, avamäng

23.50 tantsumuusika

1.00—2.00 öökonsert (helipl.). Auber: avam. oop. „Fra Diavolo“. Drda: Serenaad nr. 1. Kreisler-Anderson: Caprice Viennois. Delibes: Tütarlaps Cadix'ist — laul. Eilenberg: Karakterpala. Tauber: laul op. „Laulev uni“. Donaldson-Kahn: Sleepy Head. Nedbal: pop. op. „Pola veri“

Budapest 550,5 / 545 / 120

18.00 ajaviitemuusika
22.50—24.00 ark.-konsert. Mozart: „Don Juan“, avam. Dittersdorf: Sümfoonia c-duur. Reikai: Süit. Siklos: Ungari rapsoodia

0.15 ajav.- ja tantsumuusika

Bukarest 364,5 / 823 / 12

Brasov (Radio Romania) 1875/160/20
18.00—19.00 ja 19.15—20.00 helipl. ★ 20.20—20.45 kammermuus. helipl. ★ 21.00—22.00 ja 22.15—23.00 sümfooniakonsert. Schumann: avamäng „Genoveva“. Čaikovski: Kontsert d-duur viiulile ja ork. Dvorak: Sümfoonia nr. 5

Pariis (Poste Parisien) 312,8/959/60

21.30 helipl. ★ 22.15 sümf.-konsert ★ 0.25 heliplaate

Droitwich 1500 / 200 / 150

London National 261,1 / 1149 / 50
18.30 keelp.-kvarteti ettek. ★ 19.15—20.00 Sharpe-sekseti kants. ★ 21.20—21.30 heliplaate ★ 22.00—22.30 kants. kahel klaveril ★ 22.30—23.30 kirev tund ★ 0.20—1.10 muusikat vanul muusikariistel ★ 1.15—2.00 tantsumuusika

Moskva „Stalin“ 360,6 / 832 / 100

18.25 ooperi ülekanne ★ 22.30 tantsumuus. Moskva Komintern 1714 / 175 / 500
18.30 sõnalist ja muusikat

KODUMAINNE SAATEKAVA

KESKNÄDALAL, 14. NOV.

Tallinn 410,4 / 731 / 20**Tallinn RKS**

7.00 äratusmäng
7.05 võimlemine (Ernst Idla)
7.20—8.30 hommikukonsert heliplaatidelt Tallinn-Lasnamäe

17.30 heliplaate ja reklaami
17.45 välismaisi päevauudiseid
18.00 heliplaate
18.15 kodumaisi päevauudiseid
18.30 põllumajanduslike teateid
18.45 „Kaja“ peatoimetaja H. Oiderman: Välispoliitiline ringvaade
19.15 harmoonikapalasisid heliplaatidelt. G. Sellers, polka „Dikinette“ — Georges Sellers. H. Schittenhelm, a) Länders-fantaasia. b) Reinländer-fantaasia —

Schittenhelm. G. Sellers, a) polka „301“. b) polka „Kaks venda“ — Vennad Sellers'id

19.30 Põllutöökoja seakasvatuse eriteadja J. Velitar: Sugu sigade kasvatuse päevaküsimusi

20.00 ajanäitaja-õendus

20.01 ülekanne Tartust

20.05 kirikumuusika-konsert Toomkirikust.

Kaastegevad: „Collegium Musicum'i“ segakoor ja soliste. Seletusi — prof. Topman. Bach, a) Doria toccata — Herbert Peterson (orel). b) „Jah kostku“ — segakoor. c) Fuuga d-moll — Edmund Bölau (orel). Pugnani-Kreisler, Prelüüd ja allegro — Eduard Poolakene (viul.). Bach, Passacaglia — Edgar Arro (orel). Händel, Sonaat viiulile ja orelile mi-mažoor — Ed. Poolakene (viul.). Händel, koor oratooriumist „Messias“ — segakoor. Liszt, B. A. C. H. — Ludmilla Veinmann (orel).

21.30 W. A. Mozart'i helitööd heliplaadelt.

Avam. oop. „Don Juan“ — Berliini riigiooperi orkester. Juh. dr. L. Blech. Kaks aar. oop. „Figaro pulm“ — Elisabeth Schumann (sopran). Balletimuusika „Väikesed tühiastjad“ — Londoni sümfooniaorkester. Juh. dr. L. Blech. Hällilaul — Comedian Harmonists. Avam. oop. „Cosi fan tutte“ — B. B. C. sümf.-ork. Juh. Adrian Boult

Tartu 579,2 / 512 / 0,5

7.00—8.30 ülekanne Tallinnast

17.30 heliplaate ja reklaami

17.45 ülekanne Tallinnast

20.01 ilmateade

20.05 ülekanne Tallinnast

VÄLISMAINE SAATEKAVA

Lahti 1796,4 / 167 / 54

Helsingi 335,2 / 895 / 10

17.00 sõjumuusikat

17.50 10 min. poistele ★ 18.00 lastetund

19.15 viiulikonsert

19.40 kõne ★ 20.00 laule

20.20 kuuldemäng

21.00 tantsumuusika

Stokholm 426,1 / 704 / 55

Motala 1357 / 221 / 30

14.30—15.25 ajaviitemuusika

18.05 lõõtsharm.-muusika

18.45—19.45 heliplaate

21.00—21.50 sümfooniakonsert. Schrecker:

Eelmäng. Atterberg: Sümfoonia nr. 6,

c-duur. (Moderato — Adagio — Vivace)

22.15 koori ettek. rootsi rahvalaule

23.00—24.00 tantsumuusika

Kalundborg 1261 / 238 / 60

Kopenhagen 255,1 / 1176 / 10

18.00—18.30 heliplaate ★ 21.00—21.40 Lum-

bye' helindeid ork. ettek. ★ 22.10—22.30

kammerkoori ettek. ★ 23.15—24.00 ork.-

konsert. Kavas: Wihtols, Söderman,

Grieg jt. ★ 24.00—1.30 tantsumuusika

Luksemburg 1304 / 230 / 150

9.45—10.00 helipl. ★ 14.00—16.00 ork.-

konsert, helipl. ja teated ★ 20.30—21.30 ajav.-

ja tantsumuus. Luksemburgi eeskava

21.40—22.00 akordeoni ettek. ★ 22.20 kuni

22.35 orkestri ettek. ★ 22.40 luksemburgi

konsert ★ 23.05—23.20 klaverikonsert ★

23.45 kammermuus. Kavas: Mozart, Gliere

★ 0.30 tantsuplaate

Riia 514,6 / 583 / 15

Madona 271,7 / 1104 / 20

6.55 koraal ★ 7.35—8.05 konsert

12.00—12.30 börsiteated ja heliplaate

16.20—16.50 popul. muusika

17.50—18.10 ajaviitemuus. helipl.

18.40—19.00 läti laule (M. Bolodis). Kavas:

Kepitis, Garuta ja Kalniņš.

20.05—20.50 sümfooniakonsert (ülekanne Rahvuskooperist). Respighi: Vetrati di Chies-

Schmitt: Salome tragöödia

21.05—22.00 kontserdi järg. Darziņš: Klaverikonsert (esiettekannet). Kalniņš: Vendade surnuaed. Mediņš: III süit

22.20 ajaviitemuusika helipl.

Varssav 1345 / 212 / 120

Kattovice 395,8 / 758 / 12

7.45 koraal ★ 7.48. 8.07 ja 8.25 helipl.

12.57 aeg. Krakovi fanfaarid

13.10—14.00 tantsumuusika

14.05—14.30 katkeid Meyerbeeri oop. „Aafriklane“ ja „Hugenotid“ (helipl.)

17.00—17.45 „Strauss'ide muusika“. Lindemann: 3 Strauss'i, popurrii Johann (isa),

Josef ja Johann (poeg) Strauss'ide meloodiaist. Joh. Strauss: Valss. Josef

Strauss: „Transaktsioonid“, valss. O. Strauss: valss op. „Printsess Tragantu“.

R. Strauss: valss op. „Roosikavalier“

18.00—18.25 viiuli ettek. (F. Sznajderman).

Händel: Sonaat d-duur. Paganini: Capriccio a-moll. Stravinski: Hällilaul. Vien-

niavski: Tarantell

18.35—18.50 aariaid ja laule (J. Gieraltovska). Dvorak: laul oop. „Russalka“.

Puccini: aaria oop. „La Boheme“. Leon-

cavallo: Minu hommik. Szopski: Barkar-

roll. Zarzycki: Serenaad

19.15—19.45 vaimulikke koorilaule

20.00—20.20 meloodiaid helifilmidest

(helipl.)

20.30—20.45 Blumer: Serenaad ja teema

variatsioonidega puhkp.-orkestrile

22.00—22.30 Chopin'i helitööde konsert. L.

Münzer (klaver). Ballaad f-moll, op. 52.

Nokturn h-duur, op. 9 nr. 3. Kaks mar-

sukat: des-duur, op. 30 nr. 3 ja as-

duur, op. 50 nr. 2. Kaks etüüdi: c-duur,

op. 10 nr. 7 ja a-moll, op. 25 nr. 11

23.40—23.00 čello ettek. (C. Vilkomirski).

Kavas poola helitööd.

23.15—24.00 ja 0.05 tantsumuusika ajaviitemuusika hotell „Eristol'ist“

Heilsberg 291,0 / 1031 / 75

7.35—9.00 hommikukonsert ja teated

17.00—18.50 pärastl.-konsert. Czibulka:

avam. „Bajazzo'le“. Liszt: Rapsoodia

nr. 13. Ertl: Doonaupildid, valss. Jos.

Strauss: mel. op. „Kevadõhk“. Königs-

berger: 2 pala. Zimmer: 2 pala. Johann

Strauss: Keisri-valss. Sullivan: mel. op.

„Mikado“. Vaheajal, ca. 18.00 kõne

20.30—21.00 koorilaule

21.10—21.35 ilmalikku orelimuus. Schu-

mann: 2 fuugatl. Barblan: Variatsioonid

21.35 rahvustund. Rahvamuusikat ja -laule

22.00—23.00 orkestri ettekandeid

0.10—1.00 tantsumuus. Breslaust

Parimad üksikosad

isehitajale

JAAKSON & JÄTMAR

Endla 9, tel. 448-33

Königsvusterhausen 1571 / 191 / 60

7.15—7.30 võimlem. ★ 7.35—9.00 konsert

13.00—13.55 lõunakants. Leipzigit

14.00—14.45 heliplaate

17.00—19.00 pärastl.-konsert. Torjussen:

Põhjamaa süit. Westberg: Naljamängu-

avamäng. Svendsen: Zorahayda, legend.

Millöcker: a) „Kerjusliõpilane“, avam.

b) 2 laulu. Joh. Strauss: Lood Viini

metsast, valss. Stolz: Lale. Siede: Valss.

Schlenk: Liblikate-intermetso. Zimmer:

Popurrii. Meissner: Marss

20.00—20.30 saksa rahvalaule koori ettek.

22.00—23.00 heliplaate

24.00—1.00 ajaviitemuusika. Delibes: bal-

leti-süit „Sylvia'st“. Liszt: Orpheus,

sümfoon. pilt. Joh. Strauss: Lood Viini

metsast, valss. Zeller: mel. op. „Ober-

steiger“

Breslau 315,8 / 959 / 60

7.35—8.00 ja 8.15—9.40 heliplaate

17.00—18.30 pärastl.-konsert Berliini

20.00—21.00 muusikat Viinist ork. ettek.

21.35 rahvustund (v. Heilsberg)
22.00—23.00 ... Budapestini (orkester ja tantsukapell)
23.25—0.10 Austria helil. laule
0.10—1.00 tantsumuusika

Berliin-Tegel 356,7 / 841 / 100
7.15—7.30 võimlem. ★ 7.35—9.00 kontsert
17.00—18.40 pärastl.-kontsert. Kavas: Blankenburg, Lortzing, Rust jt.

19.30—19.40 selgitus Bruckneri 2. sümfooniale

19.40—20.40 kodumuusika (orel, õembalo ja klaver). Lõpuks rahvalaule

21.10—21.35 valsslaule heliplaadelt

21.35 v. Heilsberg

22.00—23.00 A. Bruckneri 2. sümf. (Moderato — Andante — Presto — Prestissimo)

23.20—1.00 ... ja õhtul tantsitakse (hlpl.)

Hamburg 331,9 / 904 / 100

7.35—8.00 ja 8.25—9.00 hommikukontsert
17.00—18.30 pärastl.-kontsert. Kavas: Flovot, Gounod, Chopin, Grieg, Strauss, Suppé, Lehar jt.

19.05—19.45 rahvalaule ja -laule
20.00—21.00 puhkp.-kontsert

21.10—21.35 tants suurteleist meistrilt. Mozart: Türgi marss. Brahms: Valss. Weber: Kutse tantsule.

21.35 rahvustund

22.00—23.00 „Serenissimus“, laulumäng
23.20 muusikaline vahemäng

24.00—1.00 ajaviitemuusika (v. Königs-vusterhausen)

München 405,4 / 740 / 100

8.20—9.30 varane kontsert
17.00—18.30 kirev pärastlõuna. Kavas: Kreutzer, J. Strauss, Lincke, Jošitomo

18.50—19.30 soprani ja viiuli ettek.
20.00—21.00 kirev tund

21.10 Mis on elu? (Veste ühe bioloogi ning keemiku vahel)

21.35 v. Heilsberg

22.00—23.00 sümfooniakontsert. Mozart: Klaverikontsert a-duur. Beethoven: I sümfoonia c-duur

23.20—24.00 muusikaline kuuldepala
24.00—1.00 tantsuraadio

Leipzig 382,2 / 785 / 120

7.35—9.00 varane kontsert ja teated
18.00—18.30 kodu- ja kammermuus. 15.—18. sajandini kammertrio ettek.

20.40—21.00 laule kammerkoori ettek.
22.00—23.00 tantsutund 1780—1813

23.20—1.00 kaasaegseid heliloojaid. Grabner: Bach-variatsioonid. Graener: Konts. klaverile ja ork. a-moll. Wedig: Orkestri-süit

Praha 470,2 / 638 / 120

7.15—8.30 teated ja muusikat
19.20—19.55 saksa eeskava

21.05—21.40 laule kontraldid ettek.
22.00—23.00 ringh. orkestri kontsert

23.15—23.30 heliplaate

Viini 506,8 / 592 / 120

18.05—19.00 kaasaegseid heliloojaid. W. Stiasky ja Th. Schablass. Kaasteg.: viiul, sopr. ja kvartett

20.20 Itaalia-Inglise jalgpallivõistlus Londonis

20.30—21.30 puhkp.-muus. Wacek: Marss. Lincke: avam. op. „Nakiri pulm“. Zieherer: a) Sammet ja siit, valss. b) Marss. Dostal: Servus, Viini — popurril. Leux: Valsslaul. Kalman: Marss-foxtrott. Jos. Strauss: Külapääsukefed. Austriast, valss. Hruby: Edasi, marss — popurril. Hellmann: Marss

22.00—23.00 „Armas Augustin“. Viini laul igavestest hulgustest

23.10—23.30 õhtukontsert. Teike: Vanad sõbrad, marss. Frank: Naljämängu-avam. Hellingner: a) Lühike uni. b) Rõõmus ärkamine. Wiesmann: pop. Kalmani helindeist

23.50—0.45 õhtukontserti järg. Müller: Marss. Dostal: fant. op. „Chivia“. Joh.

Strauss: Doonau neu. valss. Ketelbey: Havaii sinistel vetel. Czibulka: Sere-nada Italienne. Fohringer: Viini laul. Ertl: Šrammelite juures, popurril. 0.45—2.00 tantsumuusika (helipl.)

Budapest 550,5 / 545 / 120

18.30—19.00 heliplaate
20.30—23.25 Puccini ooper „Madame Butterfly“. Ülek. Kuninglikust ooperist

23.15 mustlasmuusika
0.15 jazzmuusika

Bukarest 364,5 / 823 / 12

Brasov (Radio Romania) 1875/160/20

18.00—19.00 ja 19.15—20.00 ringhääli. ork. kontsert ★ 20.20—20.45 helipl. ★ 21.00—21.30 klaverikontsert ★ 21.45—22.05 laule ★ 22.05—23.00 ja 23.20 tantsumuusika

Pariis (Poste Parisien) 312,8/959/60

21.30 ja 21.50—22.30 heliplaate ★ 0.25—1.00 ajaviitekonsert

Rotte ja hiiri

hävitab kindlasti ainult välismaa

ZELIO PASTA

Vabriku ladu: **A.-S. Mey & Landesen**

Tallinn, Viru tän. 9

Droitwich 1500 / 200 / 150

London National 261,1 / 1149 / 50

18.45 kvinteti ettek. ★ 19.15—20.00 tantsu-muus. ★ 21.30—22.15 kvinteti ettek. ajav.-muus. ★ 22.30—0.50 sümf.-kontsert. Kavas: Bach, Mozart, Strauss, Wagner, Haydn ★ 0.55—2.00 tantsumuus. (Droitwich)

Moskva „Stalin“ 360,6 / 832 / 100

22.00 tantsumuusika

Moskva Komintern 1714 / 175 / 500

18.55—19.30 kontsert punaväele ★ 21.00 sümfooniakontsert

KODUMAINE SAATEKAVA

NELJAPAEVAL, 15. NOV.

Tallinn 410,4 / 731 / 20

Tallinn RKS

7.00 äratusmäng
7.05 võimlemine (Ernst Idla)

7.20—8.30 hommikukontsert heliplaadidelt
8.15—8.30 nõuandeid perenaistele (Ellen Lindeberg)

Tallinn-Lasnamäe

17.30 heliplaate ja reklaami
17.45 välismaisi päevauudiseid

18.00 heliplaate
18.15 kodumaisi päevauudiseid

18.45 ülekanne Tartust

19.15 katkendeid G. Puccini oop. „La Boheme“ (helipl.). Aaria „Che gelida manina“ — Enzo de Muro Lomanto (tenor). Musette'i valsslaul — Lucrezia Bori (sopran) ja Tito Schipa (tenor)

19.30 kohtuminister Joh. Müller: Seadusandliku töö praegune korraldus, eriti kohtutegevuse alal

20.00 aianäitaja-õendus

20.01 ülekanne Tartust

20.05 kontsert. Juh. R. Palm. Sekstett: Cherubini, avam. oop. „Medea“. Verdi, fant. oop. „Aida“. Balling, Moraavia tants. Čaikovski, Eleegia. Jos. Strauss, valss „Vanad head ajad“. Mozart, Türgi marss

20.50 autoritetund. Kirjanik Aug. Gailit esitab katkendeid oma töist.

21.20 kontserdi järg. Sekstett: Weber, fantaasia oop. „Oberon“. Popper, Nagu kunagi vanasti, Morena, süit-pop. „Strauss' si suled“. Rust, andante „Kuningas Lear“. Wetzel-Jose, karakterpala „Hindu muinasjutt“. Blon, Lilledel sosin. Siede, marss „Lipp kutsub“.

Tartu 579,2 / 512 / 0,5

7.00—8.30 ülekanne Tallinnast
17.30 heliplaate ja reklaami

17.45 ülekanne Tallinnast
18.45 soome keele tund (R. Janno)

19.15 ülekanne Tallinnast
20.01 ilmateade

20.05 ülekanne Tallinnast

VÄLISMAINE SAATEKAVA

Lahti 1807,2 / 166 / 40

Soome keeles

17.00 ringh. ork. kontsert. Herold: Zampa, avam. Giordano: mel. oop. „Andrea Chenier“. Komzak: Valss. Kreisler: Vana refrain — Syncopation. Jones: mel op.

„Geisha“

18.00 kõne
18.30 klav.-konts. Schumann: Kreisleriana

19.15 kõne
19.40 Sibelius-kvarteti ettek. Haydn: Keel-pill.-kvartett g-duur. Kuusisto: Sonata keelp.-kvartetile

20.20 laule ★ 20.40 kõne ★ 21.00 vestlus
21.15 heliplaate

Helsingi 335,2 / 895 / 10

Soome keeles

17.00 Lahti ★ 18.00 kuuldemäng
18.30 Lahti ★ 19.15 inglise keele tund

19.40 Lahti ★ 20.20 kõne ★ 20.40 laule
21.00 vestlus ★ 21.15 Lahti

Stokholm 426,1 / 704 / 55

Motala 1357 / 221 / 30

14.00—14.30 laule
15.00—16.00 ajaviitemuusika

18.05—18.30 palvetund
18.45—19.45 heliplaate

21.00—21.45 laule klaveri saatel
22.15 ringhäälingu orkestri kontsert

23.00—24.00 ork.-konts. Ponchielli: „Kihlatu“, avam. Pizzetti: fantaasia „Fra Cherardo'sti“. Herrmann: Saraband variatsioonidega keelp.-orkestrile. Rabaud: Divertimento vene rahvalaulude üle. Rossini-Resphigi: Fantaasia

Kalundborg 1261 / 238 / 60

Kopenhagen 255,1 / 1176 / 10

21.10—23.15 9. neljapäevakontsert. Kavas: Brahms, Mozart, Haydn, Weber, Beethoven ★ 23.30—2.00 peoülekanne

Luksemburg 1304 / 230 / 150

9.45—10.00 helipl. ★ 14.00—16.00 ork.-kontsert, helipl. ja teated ★ 20.30—21.30 ajav.-ja tantsumuus.

Saksa eeskava

21.40—22.00 laule ★ 22.20—22.35 ork. ettek. ★ 22.40 kontserdi järg. Kavas: Maillart, Pierre, Mouton, Elgar, Dostal jt. ★ 22.40 klaverikontsert ★ 0.10 saksa kontsert. Kavas: Volkmann, R. Strauss ★ 0.40 tantsu-plaate

Riia 514,6 / 583 / 15

Madona 271,7 / 1104 / 20

6.55 läti laul ★ 7.35—8.05 kontsert
12.00—12.30 börsiteated ja heliplaate

16.00—17.30 salongimuusika
19.00—19.00 kontsert heliplaadidelt

20.05 läti koorilaule. Kavas: Zigmunds, Kažociņš, Cimze, Valle, Ore ja Darziņš

20.35—21.00 ajaviitemuusika orkestri ettek. Thomas: avam. oop. „Mignon“. Schubert: Moment musical. Wagner: Albumleht. Weber: Kutse tantsule. Joh. Strauss: Pärslia marss

21.30—22.00 läti laule ja čelloettek. V. Krampe (laul) ja K. Munters (čello)

22.15—23.00 popul. muusika ork. ettekand. Bizet: süit nr. 1 oop. „Carmen“. Laner: „Armukallistused“, valss. Demmerseman: Aranjuezi pidu. Joh. Strauss: valss op. „Viini veri“

Varssav 1345 / 212 / 120

Kattovice 395,8 / 758 / 12

7.45 koraal ★ 7.48, 8.07 ja 8.25 helipl.
12.57 aeg, Krakovi fanfaarid

13.10 ettekandeid lastele (muusika ja lau-
ludega)

13.30—14.00 V koolikontsert. Filharmoon.
ork., M. Mokrzycka (laul) ja J. Ka-
minski (viul). Mozart: avam. oop. „Fi-
garo pulm“. Grieg: Kaks sümfoonilist
tantsu. Čaikovski: Meloodia. Tartini-
Kreisler: Variatsioonid Corelli teemal.
Vienjovski: a) Obertas (tants), b) To-
rupillimängija. — Laule. — Zelenski: a)
„Tatramagedel“, sümf. poeem. b) Rööv-
lite tants

14.10—14.45 kontserdi järg
16.45—17.45 salongmuusika helipl.
19.15 Beethoven: Pateetiline sonaat, c-
moll op. 13.

19.35—19.45 čello ettek. helipl. (G. Cassado)
20.00—20.20 kasakatekoori ettek. (helipl.)
20.30—20.45 salongmuusika (helipl.)
21.00—21.45 ajaviitemuusika. Ringh. ork.
ja Greta Turnay (laul)

22.00—22.45 õhtukontsert. Ringh. sümf.-
ork. ja S. Rabceviez (klaver). Spendja-
rov: Krimmi skitsid. Rubinstein: Kont-
sert d-moll (klaver ork. saatel)

23.35—23.45 ja 0.05 tantsumuusika. Dan-
cing „Paradis“

Heilsberg 291,0 / 1031 / 75

7.35—9.00 hommikkontsert ja teated
17.00—18.30 pärastl.-knts. Berlioz: „Roo-
ma karnevaal“, avam. Kursch: Itaalia
süit. Ed. Strauss: Valss. Bizet: avam.
2., 3. ja 4. aktile oop. „Carmen“. Hei-
dingsfeld: 2 mustlastantsu. Hoffmann:
peomars oop. „Ännchen von Tharau“.
Lalo: „Namauna“, balleti-süit. Čaikovs-
ki: Slaavi mars

18.55—19.15 Skandinaavia heliloojaid. Sin-
ding'i ja Grieg'i laule aldi ettek.
20.30—21.00 klaverikontsert. Schumann:
Humoresk, op. 20
21.10—22.00 Heliplaadi nägu ja hääl alates
aastast 1894. Koostanud B. Bellmann
23.45 ajav.- ja tantsumuusika

Königsvusterhausen 1571 / 191 / 60

7.15—7.30 võimlem. ★ 7.35—9.00 kontsert
13.00—13.55 lõunaknts. Münchenist
14.00—14.45 heliplaate
17.00—18.00 pärastl.-knts. (v. Heilsberg)
20.00—21.00 õhtumuusika. Klenau: eelmäng
„Väike-Ida lilled“. Kaufmann: Valss.
Mauss: Kontsert 2 saksofonile ja ork.
Spies: Sinine lind. Chabrier: eelm. oop.
„Gwendoline“

21.15 Brahms'i klaverisonaat fis-moll
21.50—23.00 kuudemäng

24.00—1.35 knts. Kopenhaagenist. Hän-
del: Concerto grosso d-moll. (Grave —
Allegro — Lentement — Air — Lente-
ment — Allegro — Allegro — Allegro
moderato). Bach: Itaalia kontsert (Al-
legro — Andante — Presto). Scarlatti:
Kaks sonaati. Prokofjeff: Le joueur
(ülesvõte)

Breslau 315,8 / 959 / 60

7.35—10.00 hommikkontsert
17.00—18.30 pärastl.-kontsert. Kavas: Mo-
zart, Reinecke, R. Strauss, Atterberg,
Bruch jt.
20.15—21.00 ajaviitekonsert (v. Königs-
vusterhausen)
21.10—22.25 komöödia
22.25—1.00 tantsuõhtu

Berliin-Tegel 356,7 / 841 / 100

7.15—7.30 võimlem. ★ 7.35—9.00 kontsert
17.00—18.40 pärastl.-knts. Kavas: Sme-
tana, d'Albert, Tombo, Schubert, We-
ber, Schumann jt.
18.40—19.00 duette itaalia ooperist. Per-
golese: „Olimpiade“. Tarchi: „Demet-
rio“. Cimarosa „L'Armida immaginaria“
20.00—20.40 ajaviitekonsert. Rossini: La

Danza. Casler: Canto solo per te (sopr.).
Sullivan: Marss. Schmid: Come in to
garden of roses (sopr.). Dvorak: Slaavi
tantsud. Joh. Strauss: Lood Viini met-
sast. Schönbaumsfeld: Viinilaul. Joh.
Strauss: (isa): Radetzky-marss
21.10—23.00 kirev õhtu

Hamburg 331,9 / 904 / 100

7.35—8.00 ja 8.25—9.00 hommikkontsert
17.00—18.30 pärastl.-kontsert. Kavas: Mo-
zart, Reinecke, R. Strauss, Atterberg,
d'Ambrosio jt.
21.10—23.00 ... ja õhtul tantsitakse
23.30 tantsuõhtu järg
24.00 čellokontsert (v. Königsvusterh.)
0.40 Pfitzneri laule baritonil ettek.
1.00—2.00 öömuusika

München 405,4 / 740 / 100

8.00—9.30 varane kontsert
17.00—18.30 videvikkontsert Breslaust
18.50—19.30 tõsist muusikat instrumenta-
listide ja vokaalsol. ettek.
20.00—21.35 komöödia
21.10—23.00 Fr. Schilleri kurbmäng „Ma-
ria Stuart“
23.20 vahe-eeskava
24.00—1.00 öömuusika

Leipzig 392,2 / 785 / 120

7.35—9.00 varane kontsert ja teated
17.00—18.00 pärastl.-kontsert. Kavas: Sme-
tana, d'Albert, Kienzl, Mannfred
18.15—18.50 sonaate čellole ja klaverile
19.20—20.20 sõjaväekontsert. Kavas: Gou-
nod, Schreiner, Reckling, Fischer jt.
21.10—23.00 helifilm Berliini lainel

Praha 470,2 / 638 / 120

7.15—8.30 teated ja muusikat
18.20—18.40 popul. laule klav. saatel
18.55—19.55 saksa eeskava
20.30—21.00 heliplaate
21.05—22.00 filharm.-kontserdi üleik. Sme-
tana-saalist
23.15—24.00 sümfoonilise jazzork. kontsert

Viin 506,8 / 592 / 120

19.00—19.40 Johanna Müller-Hermann:
Klaverikvintett g-moll
21.00—23.30 P. Abrahami operett „Viktoria
ja ta husaar“
23.50 duette ooperist (helipl.)
0.50—2.00 tantsumuusika

Budapest 550,5 / 545 / 120

18.35—19.30 musalasumuusika
20.05—20.45 laule klaveri saatel
21.00—22.50 kuuldemäng
23.50 mustlasmuus. ja ungari laule

Bukarest 364,5 / 823 / 12

18.00—19.00 ja 19.15—20.00 ajaviitemuusika
★ 20.35—23.30 ülekanne ooperist

Pariis (Poste Parisien) 312,8/959/60

22.20 heliplaate ★ 22.45 opereti ülekanne

Droitwich 1500 / 200 / 150

18.45 oreli-kontsert ★ 19.15—20.00 ajaviite-
muus. ★ 21.20—21.30 helipl. ★ 0.15 kont-
sert ★ 1.15—2.00 tantsumuus. (Droitwich)

Moskva „Stalin“ 360,6 / 832 / 100

18.25 ooperi ülekanne ★ 22.30 tantsumuus.

Moskva Komintern 1714 / 175 / 500
18.55 kontsert punaväele ★ 19.55 kontsert
külale

KODUMAINE SAATEKAVA

REEDEL, 16. NOV.

Tallinn 410,4 / 731 / 20

Tallinn RKS

7.00 äratusmäng
7.05 võimlemine (Ernst Idla)
7.20 hommikkontsert heliplaadidelt

Tallinn-Lasnamäe

17.30 heliplaate ja reklaami
17.45 välismaisi päevauudiseid
18.00 heliplaate
18.15 kodumaisi päevauudiseid
18.30 lastetund
19.00 ülekanne Tartust

19.30 prantsuse muusikat heliplaadidelt.
Pierne, Cydalise ja väike satiir. Ibert,
Laeva peatusi Vahemeres.

20.00 ajanäitaja-õendus
20.01 ülekanne Tartust

20.35 itaalia helimeistrite õhtu. Kaastege-
vad: ringhäälingu orkester Raimund
Kull'i juhatusel ja Karl Viitol (bariton).
Orkester: Bellini, avam. oop. „Norma“.
Pergolese, Aaria. Donizetti, finaali oop.
„Lucia di Lammermoor“. Verdi, fantaas.
oop. „Trubaduur“. Soololoue. Orkester:
Rossini, avam. oop. „Wilhelm Tell“.
Leoncavallo, proloog oop. „Pajatsid“
(Karl Viitol — bariton). Toselli, Sere-
naad (viulilisoole — Rudolf Palm). Puc-
cini, fant. oop. „Madame Butterfly“.

Tartu 579,2 / 512 / 0,5

7.00—8.30 ülekanne Tallinnast
17.30 heliplaate ja reklaami
17.45 ülekanne Tallinnast
19.00 eradotseent dr. med. K. Lellep: Hin-
getervishoiust (Eesti Tervishoiu Muu-
seumi loeng)
19.30 ülekanne Tallinnast
20.01 ilmataade
20.05 dr. G. Vilberg: Uusi taimi kodumaa
taimkattes
20.35 ülekanne Tallinnast

VÄLISMAINE SAATEKAVA

Helsingi 335,2 / 895 / 10

Soome keeles

17.00 ringh. ork. kontsert. Saint-Saëns:
Prantsuse sõjamarss. Boieldieu: „Valge
daam“, avam. Strauss: Ilusal sinisel Doo-
naul, valss. Bizet: mel. oop. „Carmen“.
Popper: Ungari rapsodia. Saint-Saëns:
Luik (čello). Waldteufel: Sügisviisid,
valss. Teike: Marss
18.10 lugemistund
18.30 ksilofonisoool ★ 19.15 ja 19.40 kõne
20.05 Helsingi linnaork. sümf.-kontsert.
Brahms: IV sümfoonia. — Laule —
Wihtols: Pierres precieuses

Lahti 1807,2 / 166 / 40

Soome keeles

17.00 Helsingi ★ 18.10 retsitsatsioon
18.30 Helsingi ★ 19.15 ja 49.10 kõne
20.05 Helsingi

Stokholm 426,1 / 704 / 55

Motala 1357 / 221 / 30

14.30—16.00 ajaviitemuusika
18.25—19.15 ajaviite-eeskava
20.00—20.30 heliplaate
20.30—21.15 viiuli, klaveri ja čello ettekan-
deid. Geminiani: Sonata Impetuosa
d-moll viiulile ja klaverile. — Toppi:
Impromptu. Guarino: Tants (klaver). —
Pergament: Duo viiulile ja čellole. —
Gandino: Berceuse. Gastelnuovo-Tedes-
co: Capital Fracassa (viul)
23.00—24.00 heliplaate

Kalundborg 1261 / 238 / 60

Kopenhagen 255,1 / 1176 / 10

16.00—18.00 instrum.-ansambli kontsert ★
21.10—21.25 viiuli- ja klaverisoolosid ★
23.25—1.30 tantsumuusika

Luksemburg 1304 / 230 / 150

9.45—10.00 helipl. ★ 14.00—16.00 ork.-kont-
sert, helipl. ja teated ★ 20.30—21.30 ajav.-
ja tantsumuus.

Hollandi eeskava

21.35 raadio-kabaree ★ 22.20—22.35 laule
★ 22.40 ork.-kontsert. Kavas: Gounod,
Saint-Saëns jt. ★ 23.05—23.15 laule ★
23.15 tantsumuusika ★ 23.30 kontsert Hill
★ 23.45 valsse ja avamänge ork. ettekand.
Kavas: Rossini, Lehar, Suppe, Waldteufel
★ 0.15 heliplaate ★ 0.30 tantsumuusika

Riia 514,6 / 583 / 15
Madona 271,7 / 1104 / 20

6.55 koraal ★ 7.35—8.05 kontsert
12.00—12.30 börsiteated ja heliplaate
16.30—17.10 lüti kunstnike ettek. helipl.
17.40—18.00 lüti laule helipl.
18.30—19.00 E. Dinsbergi'se vanu laule R.
Vizbulis'e ettek.
19.35—20.00 Reiters'i koori ettek. Kavas
Kalniņš'i ja Melngailis'e laulud
20.08—21.05 orkestrikontsert. Ravel: Ka-
rakterpalad. Schmitt: „Vabaõhumuusika“,
orkestrisüit (esiettekand). Grieg:
Klaverikontsert a-moll (esineb France
Ellegaard)
21.25—22.30 ooperifantasiaid ork. ettek.
Wagner: fantaasia oop. „Lohengrin“.
Mussorgski: fant. oop. „Boris Godunov“.
— Vanaeag. — Gounod: fant. oop. „Romeo
ja Juliette“.
22.30—23.30 ajaviitemuus. helipl.

Varssav 1345 / 212 / 120
Kattovice 395,8 / 758 / 12

7.45 koraal ★ 7.48, 8.07 ja 8.25 helipl.
12.57 aeg, Krakovi fanfaarid
13.10—13.45 tantsumuusika
14.05—14.30 tantsumuusika
16.45—17.45 ajaviitekants. Kalman: „For-
tissimo“, fantaasia. Massenet: katkeid
oop. „Manon“. Noskovski: Laulev löoke.
Kreisler: Armukaebus. Rozevicz: „Li-
li“, boston. Tagliaferri: Itaalia laul
18.15—18.50 Taniejev: Klaveritrio d-duur,
op. 22
19.15—19.45 J. Lilien'i helit. E. Hennert
(sopran) ja S. Rosenbaum (klaver)
20.00—20.20 ja 20.30—20.45 ajaviite- ja tant-
sumuus. kohvik „Adria'st“
21.15—23.30 sümfooniakontsert konserva-
tooriumist. Sümf.-ork. ja Gita Gradov
(klaver)
0.05 tantsumuus. hotell „Polonia'st“

Heilsberg 291,0 / 1031 / 70

7.35—9.00 hommikkontsert ja teated
17.00—18.20 pärastl.-kontsert. Kavas: Ver-
di, Thomas, Lanner, Adam, Lehar,
Bece jt.
19.40—19.55 heliplaate
21.15 rahvustund. R. Schumann: Sümfoo-
nia nr. 3, es-duur
21.50—23.30 Verdi oop. „Don Carlos“ (lä-
bilõige)
21.00—1.00 ajav.- ja tantsumuusika

Königsvusterhausen 1571 / 191 / 60

7.15—7.30 võimlem. ★ 7.35—9.00 kontsert
13.00—13.55 lõunakontsert
14.00—14.45 heliplaate
17.00—18.15 pärastl.-kontsert. Bach: Juu-
bel-avam. Urbach: Mälestusi Griegist.
Lincke: Sünnip.-äratus. Gungl: Valss.
Lortzing: balleti-muus. „Undine'st“.
Könnecke: Marss
18.15—18.30 raamatutetund
18.30—19.00 fellist L. Hoelscher mängib.
Schubert: Arpeggio-sonaat. Fortner:
Soolosonaat
20.10—21.00 soovikontsert (helipl.)
21.15—21.50 v. Heilsberg
21.50—23.00 pidulik kontsert. Görisch:
Semper talis, marss. Blon: Valss. Wal-
ther: Veneetsia karnevaal. Demuth:
Marss. David: Kontsert posauuele. —
2 marssi
24.00—0.30 Atterberg: 6. sümfonia e-duur
(õlesvõte Stockholmist)
0.30—1.30 maailma p.rimad tantsuor-
kestrid (helipl.)

Breslau 315,8 / 959 / 60

7.35—9.40 hommikkontsert helipl.
17.00—18.30 pärastl.-kontsert
20.00—20.45 tantsumuusika
21.15—21.50 rahvustund (v. Heilsberg)
23.20 muusikaline vahemäng
24.00—1.00 hilismuusikat Hamburgist

Berliin-Tegel 356,7 / 841 / 100

7.15—7.30 võimlem. ★ 7.35—9.00 kontsert
17.00—18.00 Haydn: Sümf. nr. 1, es-duur.
Schumann: Konts. cellole ja ork. a-moll
18.00—19.00 rahvapärane Wagner-kontsert.
1. Avam. „Lohengrin“. 2. Aaria oop.
„Lendav hollandlane“. 3. Monoloog oop.
„Nürnbergi meisterlauljad“. 4. Wotani
jumalagajajät ja tulevõlu oop. „Walkü-
rid“. 5. Avam. „Lendav hollandlane“
19.40—20.00 laule tenori ettekandes
21.15—21.45 rahvustund (v. Heilsberg)
21.45 muusikal. kuuldepala.
22.35—23.00 ajaviit. Blankenburg: Marss.
Dietrich: avam. „Karnevaal Nizzas“.
Lindner: Veiderdaja. Fučík: Valss
23.20—24.00 ajaviiteks (järg). Lanner:
Valss. — Laule sopranile — Wilm: Valse
impromptu. Čaikovski: Barkarol — Laule
sopranile — Joh. Strauss: Valss
24.00—0.30 Friedrich Suur ja Rousseau
(kõne)

Hamburg 331,9 / 904 / 100

7.35—8.00 ja 8.25—9.00 hommikkontsert
17.00—18.20 pärastl.-kontsert (v. Königs-
vusterhausen)
20.00—20.50 klaveripalu ja laule
21.15 rahvustund (v. Heilsberg)
21.50—23.00 kuuldemäng
23.20 muusikaline vahemäng
24.00—1.00 hilismuusika. Nicolai: avam.
oop. „Windsori lõbusad naised“. Juon:
2. osa „Serenaadimuusika'st“. Halvor-
sen: I norra rapsoodia. Liszt: Mefisto-
valss. Graener: „Pani riigist“ (katkeid).
R. Strauss: Valss

München 405,4 / 740 / 100

8.10—9.30 varane kontsert helipl.
17.00—18.30 videvikkonts. Kavas: Suppe,
Schubert, Čaikovski, Sinigaglia, Löhr jt.
19.40—19.50 heliplaate
20.20—20.50 Schuberti ja Brahmsi laule
21.15 rahvustund (v. Heilsberg)
21.50—23.00 vanaaegset ajaviitemuusikat
23.20 vahe-eeskava
24.00—1.00 ajav.- ja tantsumuusika

Leipzig 382,2 / 785 / 120

7.35—9.00 varane kontsert ja teated
17.00—18.00 pärastl.-kontsert. Kavas: Ga-
de, d'Albert, Grabner, Čaikovski jt.
18.20—18.50 klaverikontsert
19.40—20.50 tantsumuusika
23.20 tantsuplaate
24.00—1.00 õõmuusika

Praha 470,2 / 638 / 120

7.15—8.30 teated ja muusikat
18.00—19.00 instrum.-kvarteti kontsert
19.20—19.55 saksa eeskava
20.10—20.25 vokaalkvarteti kontsert
23.15—23.30 heliplaate

Viin 506,8 / 592 / 120

18.25—19.00 R. Schumann: Kreisleriana,
op. 16
19.45—20.00 kõne raadiotehnikast
20.40—22.00 slaavi meistreid. A. Dvorak:
Sümf. e-moll. Čaikovski: Kontsert klave-
rile ja ork. b-moll, op. 23
22.20 kuulsad kunstnikud (helipl.)
23.10—23.30 ajaviitekontsert. Gebauer: Vi-
ni politsei, marss. Jascha: eelmäng op.
„Revanche“. Reinhardt: Gretl-valss
23.50 ajav.-konts. järg. Pernklau: Marss.
Mosheiner: Valss. Dusik: avam. op.
„1000 meetrit armastust“. Daymond:
katkeid laulum. „Ma olen oma südame
kaotanud Heidelbergis“. Fall: eelmäng
III aktile op. „Armas Augustin“. Oskar
Strauss: pop. op. „Valsuunelm“. Ziehrer:
Valss. Schieder: Marss
0.50—2.00 viini muusikat kvarteti ettek.

Budapest 550,5 / 545 / 120

18.00—18.35 salongkvinteti kontsert
19.05—19.30 Budapesti kontsertork. kont-
sert. Beethoven: Bagatellid. Zador: Kar-
nevaal-süit. Ravel: Couperin'i haual
20.30 üleik. Kuninglikust ooperist
23.30 mustlasmuusika
24.00 sõjaväekontsert

Bukarest 364,5 / 823 / 12

Brasov (Radio Romania) 1875/160/20
18.00—19.00 ja 19.15—20.00 ringh. orkestri
konts. ★ 20.20 helipl. ★ 31.00—23.00 süm-
fooniakontsert. Wagner: „Meisterlauljad“,
avam. Brahms: Konts. d-duur viiulile ja
orkestrile. Scarlatti-Casella: Toccata,
Bourree, Gigne. Honegger: Pacific 231

Pariis (Poste Parisien) 312,8/959/60
21.50 heliplaate ★ 22.15 opereti ülekanne
★ 0.25—1.00 heliplaate

Droitwich 1500 / 200 / 150

London National 261,1 / 1149 / 50
18.30—19.15 ajaviitemuusika ★ 21.30—22.15
puhkp.-ork. kontsert. Kavas: Auber, Čai-
kovski, Bantock ★ 22.30—23.30 kirev tund
★ 0.15—1.10 ork.-kontsert. Dvoraki helin-
deid ★ 1.15—2.00 tantsumuus. (Droitwich)

Moskva „Stalin“ 360,6 / 832 / 100

17.00 Bellini ja Donizetti helindeid ★ 22.00
tantsumuusika

Moskva Komintern 1714 / 175 / 500

18.55 kontsert punaväele ★ 19.55 kontsert
külaele ★ 21.00—22.00 tantsumuusika

KODUMAININE SAATEKAVA LAUPÄEVAL, 17. NOV.

Tallinn 410,4 / 731 / 20

Tallinn RKS

7.00 äratusmäng
7.05 võimlemine (Ernst Idla)
7.20—8.30 hommikkontsert heliplaatidelt

Tallinn-Lasnamäe

17.30 heliplaate ja reklaami
17.45 välismaisi päevauudiseid
18.00 heliplaate
18.15 kodumaisi päevauudiseid
18.30 ülekanne Tartust

19.00 kolmekümne minutiga ümber ma-
ailma (helipl.). V. Compe, valss „Kui
kallist kodust läksin“ — The Murphy
band. Boulanger, Vene fantaasia — G.
Boulanger'i orkester. Königsberger, In-
dia templitants — Ferdý Kauffmann'i
orkester. Siede, Hiina tänavaserenaad.
Jošitomo, Jaapani laternatants — Ma-
rek Weberi orkester. Sousa, Ameerika
marss „Tähed ja triibud“ — Puhkpille-
orkester. Grainger, Londonderry viis —
New sümfooniaorkester. Boulanger,
Skandinaavia hällilaul — G. Boulanger'i
orkester. J. Aavik, marss „Kungla rah-
vas“ — puhkpilleorkester.

19.30 pool tundi perenaiste. Alide Kenn:

Perenaise ülesandeid kodus
20.00 ajanäitaja-õendus
20.01 ülekanne Tartust

20.05 Tallinna Vabatahtliku Tuletõrje üh.
muusikajaosk. puhkpilleorkestri kont-
sert jaoskonna 50-da aastapäeva puhul.
Juhatab Tavetkov. 1. Sissejuhataj vahemäng.
2. Tuletõrje hümn. 3. Orkester: Keler-
Bela, avamäng „Sõduri elu“. Päevill &
Virkaus, pop. „Igatsusel“. Strobel, Tule-
tõrje galopp. E. Liinev: Talupoja tants

21.15 ÜENÜTO segakoori kontsert. (Üle-
kanne Kaubandus-tööstuskoja saalist).
Koorilaule — ÜENÜTO segakoor E.
Aav'a juhatusel. Klaverisoolosid —
Thekla Koch, Humoreske — Hugo Laur.
Soololaule — Artur Rinna (bariton).
Koorilaule — ÜENÜTO segakoor.

Lõpuks kuni kella 23.00 tantsumuusikat
heliplaatidelt

Tartu 579,2 / 512 / 0,5
7.00—8.30 ülekanne Tallinnast
17.30 heliplaate ja reklaami
17.45 ülekanne Tallinnast
18.30 kolonel Traksman: Eesti majandus-
lik seisukord Vabadussõja alguseks
19.00 ülekanne Tallinnast
20.01 ilmateade
20.05 ülekanne Tallinnast

VÄLISMAINE SAATEKAVA

Lahti 1807,2 / 166 / 40
Helsingi 335,2 / 895 / 10
17.00 heliplaate ★ 18.00 retsitsioon
18.30 laule ★ 19.15 päevaküsimusi
19.25 rahvamuusikat ★ 19.55 kõne
20.15 ringh. orkestri kontsert. Fall: mel.
op. „Dollarrprintsess“. Lincke: mel. op.
„Grigri“
20.45 kõne
21.05 ork.-kontserdi järg. Kauppi: Popur-
rii soome rahvalaulest. Saarenpää (arr.):
Rahvalaul keelp.-orkestrile. Kuula: Bot-
nia rahvalaul. Pahlmann: Soome viisid
22.15—24.00 tantsumuus. „Grand Hotellist“

Stokholm 426,1 / 704 / 55
Motala 1357 / 221 / 30
15.00—16.00 ajaviite-eeskava
16.30—17.30 ajaviite-eeskava
18.05—19.00 heliplaate
19.30—20.30 vana tantsumuusika
20.30—21.15 kabaree
21.45 sõjaväemuusika. Widner: Sõjamarss.
Foroni: Peoavamäng. Louis Ganne:
„Das Gaukelband“. Fučík: Valss. Verdi:
muus. oop. „Rigoletto“. Schubert-Berté:
„Die Jungfrauengemach“. Teike: Mars
23.00—24.00 moodne tantsumuusika

Kalundborg 1261 / 238 / 60
Kopenhagen 255,1 / 1176 / 10
16.30—18.30 ajav.-kontsert ★ 21.45—22.10
ork.-kontsert ★ 22.40—22.55 kontserdi järg
★ 23.10—23.45 E. Kreneki ja Weilli helin-
deid ork. ettek. ★ 24.00—1.15 tantsumuus.
Luksemburg 1304 / 230 / 150
9.45—10.00 helipl. ★ 14.00—16.00 ork.-kont-
sert, helipl. ja teated ★ 20.30—21.30 ajav.-
ja tantsumuus.

Prantsuse eeskava
20.35—22.00 prantsuse kontsert helipl. ★
22.25—23.00 akordeoni ettek. ★ 23.05—23.45
ajaviitemuusika ★ 23.50 galakontsert. Ka-
vas: J. S. Bach, Mozart, Faure, Debussy,
Stravinsky, Saint-Saëns ★ 0.50 C. Francki
Sümf. re minoor ★ 1.30 tantsumuusika

Riia 514,6 / 583 / 15
Madona 271,7 / 1104 / 20
6.55 läti laul ★ 7.35—8.05 kontsert
12.00—12.30 börsiteated ja heliplaate
16.30—18.00 läti kontsert. Jaz. Vitols: Dra-
maatilise avamäng (ork. ettek.). — Läti
laule (Z. Krievkalns). — Jurjans: Süit
nr. läti viisidest. — Laule. — Jansons:
Öine rahutus. Vitols: Andante elegiaco
keelp. kvartetist. Medinš: I süit: a)
Prelüüd, b) Aaria, c) Gavott
18.30—19.00 orelietkedand (A. Kalninš).
a) A. Kalninš: Improvisatsioon Läti
hümni ja läti laulude ainetel. b) Rah-
vushümn „Jumal, õnnista Lätimaad“.
19.30—22.00 A. Kalninš'i oop. „Isamaa är-
kamine“. Ülek. Rahvusooperist
22.40—24.00 välissaatjate ülekanne.

Varssav 1345 / 212 / 120
Kattovice 395,8 / 758 / 12
7.45 koraal ★ 7.48, 8.07 ja 8.25 helipl.
12.57 aeg. Krakovi fanfaarid
13.10—14.00 tantsumuusika
14.05—14.30 L. Sobinov (tenor) ettek. heli-
plaadidelt
16.45—17.30 uudisheliplaate
18.00—18.50 solistidekontsert. Hel. Azare-
vicz (sopran) ja Eug. Melman-Ciecha-
novska (klaver). Nieviadomski: a) Öle-

körs. b) Völutud printsess. Szopski:
Laul. Moniuszko-Melcer: Parafraas lau-
lu „Kasak“ teemal. Paderevski: Fan-
tastiline krakovjak. Chopin-Liszt: a)
Sõrmus. b) Divertissement. Maklakie-
vicz: Kaks laulu. Bereza: Videvik ja
vaikus. Granados: Hispaania tants. de
Falla: Tuletants
19.15—19.45 viiuli ettek. (Z. Roesner). Le-
clair: Sonaat nr. 6. de Falla-Hochanski:
Hispaania süit. Szymanovski-Hochanski:
Roxane' laul

20.00—20.20 meeskoori ettekanded
20.30—20.45 heliplaate
21.00—21.45 ajaviitemuusika. Ringh. ork.
ja „Revellers“. Keler-Bela: Ungari ava-
mäng. Lipczyński: Kolm laulu. Löhr:
Ilusas orus. Lipczyński: Kaks laulu.
Karel: Pidulik marss
22.00—22.45 popul. kontsert. Ringh. ork. ja
J. Volinski (tenor). Thomas: avamäng
„Raymond“. Moniuszko-Müncheimer:
Õhtulaul. Delibes: aaria oop. „Lacme“.
Mascagni: aaria oop. „Iris“. Reesen:
Fantaasia Ch. Nielsen teemal. Tosti: a)
Tristezza. b) Serenaad. Curtis: Laul.
Liszt: Kromaatilise galopp
23.15—24.00 tantsumuusika kohvik „Gast-
ronomja“st
0.35 heliplaate
1.00 tantsumuusika. Dancing „Paradis“

Heilsberg 291,0 / 1031 / 75
7.35—9.00 hommikkontsert ja teated
17.00—19.00 pärastl.-konts. Suppe: „Tan-
taluspäinad“, avam. Gilson: Süit nr. 8.
Joh. Strauss: Viini veri, valss. Teye:
Vene tants. Mommaert: Babil. Ziehrer:
Valss. Lincke: Avam. ühele Balletile.
Meisel: Löbus Viin, valss. Lehar: mel.
op. „Mees kolme naisega“. Vaheajal, ca.
18.00 kõne
19.25—19.55 romantil. orelimuus. Kavas:
Franck, Guilmaut, Widor jt.
22.10—23.00 suur Paul Lincke-popurrii
23.45—1.00 suur raadio-varietee Ham-
burgist

Königsvusterhausen 1571 / 191 / 60
7.15—7.30 võimlem. ★ 7.35—9.00 kontsert
13.00—13.55 lõunakontsert Münchenist
14.00—14.45 heliplaate nädalalõpuks
17.00—19.00 pärastl.-kontsert Heilsbergist
21.10—23.00 muusikat helifilmest
24.00—1.30 suur raadio-varietee Hamb.

Breslau 315,8 / 959 / 60
7.35—8.00 ja 8.15—10.00 hommikkontsert
17.00—19.00 pärastl.-kontsert. Kavas: Lin-
cke, Čaikovski, Fučík, Ganne, Toselli,
Puccini, Stolz jt.
20.15—20.40 järgmise nädala saatekava heli-
plaaedega
21.10—23.00 Breslau avalik õhtu. Kontsert:
Weber: avam. oop. „Oberon“. Mozart:
aaria oop. „Völuflööt“. Nicolai: aaria
oop. „Windsori lõbusad naised“. We-
ber: a) Kontsert klaverile ja ork. b)
Aaria oop. „Vabakütt“. R. Wagner: laul
oop. „Nürnbergi meisterlauljad“. Johann
Strauss: a) Valss. b) Laul oop. „Üks
öö Veneetsias“. Arditi: Parla-valss. Joh.
Strauss: avam. op. „Nahkhiir“
23.30—3.00 lõbus öökabaree ja tants

Berliin-Tegel 356,7 / 841 / 100
7.15—7.30 võimlem. ★ 7.35—9.00 kontsert
17.00—19.00 pärastl.-kontsert. Kavas: Lin-
cke, Vieniavski, Čaikovski, Fučík, Puc-
cini, Stolz jt.
19.20—20.15 „Väike süit suitsetajale“,
kuuldepala
20.15—20.40 rahvalaule
21.15—1.00 pidulik kontsert
1.00—3.00 tantsumuusika

Hamburg 331,9 / 904 / 100
7.35—8.00 ja 8.25—9.00 hommikkontsert
17.00—18.30 pärastl.-kontsert. Kavas: Fet-
ras, Flotov, Nessler, Grieg, Blon jt.
19.00—19.35 heliplaate

20.00—21.00 Mozarti helindeid ork. ja fa-
gotti ettekandes. 1. Divertimento nr. 11.
2. Kontsert fagottile ja ork. 3. Aratus
21.15—23.00 ja 23.20—2.00 suur raadio-
varietee

München 405,4 / 740 / 100
8.00—9.30 varane kontsert
17.00—18.30 videvikkontsert. Kavas: J.
Strauss, Dvorak, Verdi, Liszt, Lehar jt.
18.50—19.10 klaverikontsert
20.00—21.00 tantsumuusika
21.10—1.00 Bayeri õhtu (muusikalisi ja
sõnalisi ettek.)

Leipzig 382,2 / 785 / 120
7.35—9.00 varane kontsert ja teated
17.00—18.15 pärastl.-kontsert Berliinist
19.20—20.35 kirev tund sõnas ja helis
21.15 „Milleks muretseda“. Suur kirev õhtu
23.20—2.00 tantsumuusika

Praha 470,2 / 638 / 120
7.15—8.30 teated ja muusikat
18.05—18.30 Borodin'i romansse klav. saat.
19.05—19.55 saksa eeskava
20.35—21.20 sõjaväeorkestri kontsert
21.20—22.00 kirev eeskava
22.00—23.00 slovaki operetimuusikat
23.15 heliplaate
23.30—0.30 ringhäälingu ork. kontsert

Meie
„Rahvavastuvõtja“
ühes dunaamilise valjuhääldajaga
maksab ainult kr. 76.—
ELEKTROTEHNIKA
LABORATOORIUM
JAAKSON & JÄTMAR
Endla 9, telefon 448-83

Viin 506,8 / 592 / 120
18.05—19.30 Viini rahvakunst marsis ja
laulus. Puhkp.-orkestri ettekanded
20.35—21.30 koorikontsert
21.35 Straussist Leharini. Kaasteg.: vo-
kaalsol., koor ja orkester
23.00—23.30 ja 23.50—1.00 tantsumuus.
1.00—2.00 muusikat vokaalsol. ja kvar-
teti ettek.

Budapest 550,5 / 545 / 120
18.35 ooperiork. kontsert. Kavas: Strauss,
Lanner, Lalo jt.
20.20—21.10 heliplaate
21.10—22.40 „Kuldne kett“, komöödia
23.00 mustlasmuusika
24.00 tantsumuusika

Bukarest 364,5 / 823 / 12
Brasov (Radio Romania) 1875/160/20
18.00—19.00 ja 19.15—20.00 orkestrikonts.
★ 20.20—21.00 helipl. ★ 21.00 rumeenia
muus. koori ja ork. ettek. ★ 21.45 laule ★
22.05—23.00 ringh. ork. kontsert. Kavas:
Jošitomo, Čerepnin, Luigini, Ketelbey jt.
★ 23.30 muusikat restoranist

Pariis (Poste Parisien) 312,8/959/60
21.31—22.15 heliplaate ★ 23.00 tantsumuus.
★ 0.25—1.00 heliplaate

Droitwich 1500 / 200 / 150
London National 261,1 / 1149 / 50
19.15—20.00 tantsumuus. ★ 20.45—21.00 kla-
verikonts. (London) ★ 21.30 ork.-kontsert.
Kavas: Auber, Fletscher, Svendsen ★ 22.30
kuni 23.30 kontsert ★ 24.00—0.45 orelikont-
sert ★ 0.55 tantsuplaate (Droitwich) ★
1.00—2.00 tantsumuus. (Droitwich)

Moskva „Stalin“ 360,6 / 832 / 100
17.00 sümfooniakonts. Kavas: Wagner. ★
18.30 koori- ja ork.-kontsert ★ 22.00 tant-
sumuusika

Moskva Komintern 1714 / 175 / 500
18.20 ooperi ülekanne

Dünaamilise valjuhääldaja välisergutus

Dünaamilise valjuhääldaja ehitamisel kerkib sageli üles küsimus, kas arvutada ergutusmähis kõrge või madala alalisvoolu pingele. Järgnevad read püüavad anda vastust sellele küsimusele.

Kuigi on katsutud elektrodünaamilise valjuhääldaja asemel kasutada permanentdünaamilist või vabavõnkevaljuhääldajat, siiski peab mainima, et eriti kõrgeväärtuslike vastuvõtjate juures kasutatakse peaaegu eranditult elektromagnetilist ergutust.

Tööstusvastuvõtjas võetakse ergutusvool peaaesjalikult alaldajalambist, milline peab siis andma kokku anoodvõimsuse ja ergutusvõimsuse summa.

Põhimõtteliselt võib eraldada kaks erisugust lülitust:

a) Otsekohene ergutusmähise ühendamine alaldajalambiga (paralleelselt esimesele tasanduskondensaatorile). Ergutuspooli takistus peab aga seejuures olema väga suur.

b) Ergutusmähise järjestikku lülitamine üldise anoodvoolu-tarvitajaga. Selle lülituse paremuseks on asjaolu, et meie võime ergutusmähist kasutada tasandusrosselina. Puuduseks on sellise „drosseli“ suur pingelang (enamasti 110 V). Selline nähe on aga raadio-tööstusile väga kahjulik, kuna nemad püüavad lampide anoodpinget tõsta viimase lubatava piirini, et seega saada võimalust suuremaks väljatüürimiseks. Teiste sõnadega, vastuvõtja võimsus on küllaldane vähese lampearvu juures.

Juhul a muutub ergutuspooli vasktraat seda peenemaks ja ühtlasi kallimaks, mida kõrgem valitakse ergutuspinge, sest ergutustakistust peab konstantse ergutusvõimsuse juures suurendama alalispinge ruuduga. Teise puudusena võib nimetada, et alaldajalamp oma suure alalisvoolu võimsuse pärast on nii aparadi ostmisel kui ka uuendamisel kallis.

Juhul b on võimenduslambi alalispinge pingelangu võrra madalam kui pinge, mis on esimese tasanduskondensaatori klemmidel.

Eelpooltoodu selgituseks toome praktilise näite. Seejuures olgu kõigi traadi läbimõõtude juures konstantne mähisetegur ja konstantne voolutihedus 2,2 A/mm². 6-vatiline ergutusvõimsuse juures on tabelis 1 antud ühe teatud valjuhääldajatüübi jaoks oomiline takistus ja traadi läbimõõt.

TABEL 1:

Ergutus- pinge V	Ergutus- vool A	Oomiline takistus Ω	Traadi läbimõõt mm
4	1,500	2,67	0,93
6	1,000	6,00	0,76
8	0,750	10,70	0,66
10	0,600	16,70	0,59
12	0,500	24	0,54
24	0,250	96	0,33
36	0,167	216	0,31
60	0,100	600	0,24
110	0,055	2020	0,18
220	0,027	8080	0,125
440	0,0135	32320	0,089

Konstantse mähiseteguri ja konstantse ergutusvõimsuse juures jääb tarvilik traadikaal ikka samaseks. Väga peenike traat, näiteks 0,027 amprile on loomulikult palju kallim kui jäme traat 1,5 ampril jaoks. Kui võtta ühe kilogrammi 1 mm läbimõõduga vasktraadi hinnaks 100%, siis saame teiste traadi läbimõõtudele järgmised hinnad:

TABEL 2:

Läbim. mm	0,93	0,76	0,66	0,59	0,54	0,38	0,31	0,24	0,18	0,125	0,089
Hind %	100	106	108	110	114	126	136	157	190	255	315

Traadi absoluutne hind muutub loomulikult sõltuvalt vase turuhinnast.

Ergutuspooli valmistuskulud on madalaoomiliste mähiste juures kahel põhjusel odavamad:

1. Valmistusaeg on lühem.
2. Väljaminekud traadi materjaliks on vähemad.

Mähiste seisukohalt näib seega madalama pingega ergutus olevat ideaalne. Kuidas on olukorrad alaldaja seisukohast?

Väikese alalispinge jaoks ei ole alaldajalambid kohased, kuna nad töötavad madala kasuteguriga. Kuivalaldaja paremuseks seevastu on aga, et on mehhaaniliselt ja elektriliselt väga tugev; tema eluiga on praktiliselt piiramatult, kui töötatakse lubatud voolu- ja pingeväärtustega. Lisaks sellele on kuivalaldaja kasutegur kõrge.

Nüüd vaatleme veel, kuivõrd olenevad tasanduseks kasutada olevad vahendid ergutuspingest. Nagu juba tähendatud, kasutatakse alaldatud pingete tasandamiseks kondensaatorit, mis on lülitatud paralleelselt ergutusmähisele. Ergutuspooli induktiivsusega tasandatakse veelgi alalisvoolu. Voolu veel lubatav ülelainete sisaldavus on iga üksiku subjektiivselt tundlikkusest. Mida üks vaevalt kuuleb, seda tunneb teine täiesti häirivana. Käesoleva hooaja vastuvõtjate juures on tehtud kõik, et võimalikult suurel määral võrgumüra alla suruda.

Konstantse tasanduskraadi ja sama ergutusvõimsuse juures peab tasanduskondensaatori mahtuvus muutma alaldatud pinge ruuduga. Kui näiteks katse- liselt on määratud kindlaks, et tasanduskraad kahepoolse alalduse juures on 4000 μ F-se tasanduskondensaatori kasutamisel ja 6-voldilise alalispinge juures küllaldane, siis saame teiste alalispingete jaoks järgmised väärtused:

TABEL 3:

Alalis- pinge V	4	6	8	10	12	24	36	48	60	110	220	440
Tasandus- kond. μ F	9000	4000	2250	1440	1000	250	111	62	40	12	3	0,75

Tasanduskondensaator on seega seda väiksem, mida kõrgem on pinge. Elektrolüüt-kondensaatori mahtuvus langeb tõusva formeerimispingega peaaegu lineaarselt (antud nurga juures); kuna aga konstantse tasanduskraadi juures võib mahtuvus väheneda ruuduliselt, siis võib nurka ühes pingega vähendada lineaarselt, nii et hind tõusva pinge juures peab alanema.

Inimkõrva tundlikkus on 50 hertzi juures väiksem kui 100 hertzi juures. Seepärast ei tule tasanduskondensaatori mahtuvus mitte nii suur valida, nagu see ehk alul paistab. On otstarbekohane valida ergutus-alaldajale sama faasiarv kui anoodosa alaldajale, kuna siis võrkanoodilt tulevad ja vastuvõtja poolt võimendatud häirepinget kompenseeritakse ergutus-häirepingega.

Millised paremused on siis erilise kuivalaldaja kasutamisel dünaamilise valjuhääldaja ergutuseks võrreldes alaldajalambi kasutamiseks, milline on ühtlasi ka anoodosa toitmiseks?

1. Erilise alaldaja kasutamisel valjuhääldaja ergutuseks on võimalik anoodpinget tõsta kuni lubatava piirini, mille tagajärjel tõuseb vastuvõtja töövõime.

2. Valjuhääldaja pooli võib teha kõrge- või madalaoomilise. Väljumistrafo kasutamisel võib viimast asetada vastuvõtjasse. Kui asetatakse kuivalaldaja ja tasanduskondensaator valjuhääldajakasti, siis peab alaldajale vajaliku vahelduvvoolu juhtimiseks vastuvõtjast valjuhääldajakastini kasutama üksteise ümber keeratud traate. Seega on väljaspool vastuvõtjat valjuhääldaja juhtmeis ainult madalpinge, mille tõttu langeb ära hädaohtu moment teise valjuhääldaja kasutamisel.

Kokkuvõttes võib öelda, et valjuhääldaja ergutamine madalama ergutuspingega ära valitud üksikosade juures pole sugugi kallim, kui seni kasutatud meetod, vaid on koguni võimalik, võib-olla samade kulude juures, saavutada terve rida paremusi.

Raadionäitusel

Põline pärisperemees Toomas Kõhukas Vigalamaalt oli sõitnud pealinna oma tüdarta-poega kaema. Sellel sõidul oli eriti tähtis põhjus seepärast, et Tooma au ja hiilgus, tema ainuke poeg Ants, lõpetas äsja Vabariigi polittehnikumi kõrgema kursuse, seega omandades elektriinseneri madalaima kraadi — nimelt ebadiploom-inseneri auastme, — ja see kõik oli ometi küllalt ning kõigiti pidutsemisväärne.

Peale paari päeva kestnud lõbutsemist ärkas Ants ühel ilusal õhtupoolikul kohutava pea- ja kondivaluga. Karastanud end kraani all Ülemiste järve külma veega meenus temale äkki, et täna on ju raadionäituse kulminatsioonipäev, kus peale passiivse raadioaparaatide näitamise oli nähtud ette veel aktiivne tumpantomiim ja muusikalised ettekanded Riigi ringhäälingu tegelaskonnalt. Antsul, kui raadioasjanduse eriteadlasel ultralühilainete alal, oli konstruitud lõpptööna inseneri madalaima kraadi peale saateaparaat, milline töötas sajandik-millimeetritel lainetel ning selle omaduse tõttu omas sarnase tegevuspiirkonna kosmoses, et oli võimalik mõtteid vahetada planeet Uraani elanikkonnaga. See Vabariigi polittehnikumi õppejõudude hulgas palju vaidlust ja laineid tekitanud leiutus oli pandud välja raadionäitusel koht nr. 36 all ning demonstreerituna Antsu assistendi poolt tekitas näitusel kõmurikast furori.

„Isa! vana, kurat! Aja ennast kähku üles!“ äratas Ants türgidiivanil seljali tugeva norisemisega ja vilistamisega magavat põlist pärisperemeest Toomast. Pika ning vaevarikka töö järgi, kus lõpuks tuli ka külma-veekompresses tarvitada, sai ta vanamehele selgeks teha, et nad peavad raadionäitusele minema, kus ainus poeg näitab oma ainsale isale, et ta tõesti on tema au ja uhkus. Otsustati ka tütar Leida võtta kaasa, kes õpides Varese tänava supikooli kõrgemas harus ja oli ühtlasi ka perenaiseks kodus Antsule.

Oli tüüpilisim Tallinna sügisilm: ülalt kosmilisest kõrgusest sadas alla märga, kleepuvat lumelõrtsu. Sulades see kattis pealinna kuulsad munakividega sillutatud tänavad veeloikudega, libeda, jalge all lirtsuva sokakorraga.

Mööda ajaloolisi tänavaid sammudes jõuti vana näitushoone ette, mille fassaad heitis endast pimestavat valgust tuhandeist valgusalikaist — elektrilampidest. Seda vaatelist efekti täiendas kõrvulukustava häälelise efektiga valjuhääldaja, milline võimsalt paiskas endast helilaineid Liszti Ungari rapsodia nr. 18 vormides.

Rohkearvulised näitusesaalid olid inimestest tulvil. Väljapanekute kirevus, peen jaotus ning asetus, publiku tihedus ja kärarikkus jätsid mulje, otse kui inimene oleks sattunud Chicago maailmanäitusele. Vana Toomas kukkus esimesel hetkel verest hoopis välja.

Otse sissekäigu kõrval, igat liiki nii suuruselt kui ka vormilt aparaatide ja nende osade vahel poseeris peen noorherra mustas sakkos, tangopükstes ja tutvustas küllastajale oma kaup.

„Minu daamid, minu härrad! Meie esindame vastuvõtjaid välimusest, nagu teie ise näete, viimase üli-elegantse lõike joonelt. Meie vastuvõtjad omavad nõel-terava, ei ma ütles veel mõjusamalt, juusterava selektiivsuse. Vastuvõtt reguleeritav viienupuhäälestusega, kas fadinguga või ilma. Skaala, nagu näete, on kõige kirevama, nüansirikkama värvinguga, liigub automaatselt kuullaagrritel. Aparaat äärmiselt tundlik igatliiki häirete vastu. Esindatud on superid, diodid, heksodid, idiodid, pentodid ja anoodid. Viimane moekarje — lennukiparaadid, toidetavad otse propellerivõlvist, varustatud karastava ostsillaatori-modulaatoriga.“

„No küll kuramus keerab sõnu, aga aru nendest ei saa. Kallid Leida-Ants, seletage minule selgemalt, mida sellel noorhäräl õige müüa on“, uudistas Toomas, kes oli juba saanud üle oma esimesest kohmetusest.

„Ära oiga, onu, lase mind kuulata geiäsa võlusid

Nagasakist“, piuksus väike poisiplõnn, keerates ise täis-mehe näoga maailmasuperi nuppusid Tooma kõrval.

Veidi eemal, eraldatud lantris istus priske noorisand mõnusalt laua taga. Ta ees laual asetse puust kast, millel aga puudus üks seinadest. See asjaolu võimaldas lähemal vaatlemisel näha kasti sisemuses mõningaid esemeid. Priske isanda seljataga oli kuhjas sarnaseid kaste ja nende kohal seinal ilutsesid tähed J. R. P.

„Need tähed on äraseletatud Jeeriku Rahva Pasun“, selgitas Ants asjatundlikult isale. Ja pöördudes priske noorisanda poole küsis kritiseerivalt:

„Kus eksisteerib siin vastuvõtja skaala? Ah nii, aga millistel kaalutlustel nii primitiivne ja miks ta logiseb?“

„Jaa, vaadake, ma konstruisin aparaadi ning skaala ainult ühe jaama vastuvõtuks, kuid nüüd selgus minule üllatavalt, et ta on võimeline vastu võtma mitut jaama, pealegi veel kõiki ühel ja samal ajal. Teate, raadio areng teeb automaatselt ja kiirelt peadpööritavaid edusamme, seega kujunevad olukorrad aparaadi valmissaamisel juba hoopis teiseks, kui valmistamise alustamisel“, kõneles selle imevärgi konstruktor imetähtsa ja imetarga näoga.

Eemalt tagaseinalt kuuldusid vägevad lauluhelid võimsa orkestri saatel. Heide rütm tuletas meelde moeantantsu cariocat, mis pärast Leida tegi seltskonnale ettepaneku sinna minna. Tagaseinal ülal asetses tulikiri Egiptuse hieroglüüfidega ning otse selle all see vägev instrument-aparaat, milline terve saali rõkkama pani. Ent see pöinud mitte carioca viis, nagu oma pettumuseks Leida nüüd leidis, vaid ülituntud lasteviis „Kus sa käisid, kus sa käisid, sokukene“, kuid hoopis võõrapärase, neile kõigile tundmatute sõnadega.

„Ons see eksootiline muusika orientaalsetel sõnadel?“ küsis Ants huumorikalt.

„A-a? Sweiki, kungs!“

„Mitmelmobiline on see monstrum ja millise vabariiku töö?“

Aparaadi omanik keerab vastuse asemel selja.

„See saks on vist kurt“, arvas keegi juuresolijaist, „katsugem kätega väljenduda.“

Kuid ka see ei aidanud.

„Tont teab, mis värk see on“, arvas Ants ja löi käega.

Sel ajal algas saalis elevus. Kusagilt oli kohale toimetatud igatliiki instrumendid ja puldid. Kunstniku näoga, pika musta pastoriäärna kaelasidemega ning prille kandev härra hiiwas klaverit saali keskel olevale poodiumile. Teine isand, paljaspäine, suurte, kõrgelt-kumerate väljendusrikkaste sinisilmadega jälgis seda toimingut osavõtmatu ilmeaga, aegajalt silitades tema nina kõrgusel seisvat valget maniküürkasti.

„Nüüd algabki tumm pantomiim ja orkestri kontsert“, arvas Leida ja punastus rõõmu pärast kõrvadeni, et oli õieti tabanud, nähes, kuis asusidki mängumehed oma kohtadele.

Vasemale nurka oli üles seatud mingi põrgumasina taoline riistapuu. See oli varustatud nuppudega, kangidega, kella numbrilauaga ja selle ümber askeldas alaliselt golfipükstes sümpaatne poisu, keda kontrollis aegajalt üpris surmtõsise ning üpris asjatundliku ilmeaga näpitprillides härra.

„Tallinn ja Tartu. Algame oma tänaõhtuse rikkaliku eeskavaga...“, hakkas äkki kõnelema paljaspäine sinisilmadega isand oma võluva häälehelindiga, mis seekord veidikese kähiseva sordiini all tundus. See viimane asjaolu oli tingitud lumelõrtsi sajast väljas.

Orkester alustas sümfoonilist poemi, kuid see tõi Toomale igavustunde peale.

„Kuule, poiss, sul pidi ikke ju siin ka kedagi olema?“ küsis ta Antsult.

„Ah jaa, unustasin päris.“

Nad läksid kõige tagumisse saali, mille viimases

nurgas nähti kogunud olevat jõuk inimesi ja kust kuul-
dus tugev kära ja söimlemine.

„Kus on siin korraldaja? Mina küsin, kus on siin
korraldaja?!“ karjus keegi õudse häälega.

„Siin poisid on minu saatejaama osade kaupa ära
tassinud, aga keegi selle eest ei vastuta. Ma küsin aga,
kelle tasku see raha läheb, mis siin sisse võetakse risti-
inimestelt, kui korraldajat ei ole? ...“

Lõpuks mees, kes osutus Antsu assistendiks, siiski
rahunes ja selgus, et ta oli mõneks viivuks lahkunud

VÄIKE VÕRDLUS

Kui sageli leiavad lugejad teateid selle üle, kuidas
välismaal tõstetakse saatjate võimsust või ehitatakse
uusi.

Nüüd, kui on selgunud välisriikide saatjate võim-
sustõstmised 1935. a. peale lõplikus kujus, toome siin
neist väljavõtte ja nimelt kolme suurima Euroopa riigi,
s. o. Inglise, Prantsuse ja Saksa kohta.

Valminud kava kohaselt peaks 1935. a. lõpul töö-
tama

Inglises:

1 pikalaine National saatja 150 kW, 8 keskmistel
lainetel töötavat Regional saatjat ja 1 National saatja,
kõik 70-kW-se saatevõimsusega. Peale selle kaks
5-kW-ist vahesaatjat ja üks lühilainesaatja. Seega
kokku 13 saatjat 790 kW-se üldvõimsusega.

Prantsuse:

1 pikalaine-saatja 150 kW, 12 keskmistel lainetel töö-
tavat saatjat (3 — 120 kW, 3 — 100 kW, 4 — 60 kW,
1 — 20 kW ja 1 — 5kW), 11 erasaatejaama, milledest
kaks tulevad 60-kW-sed ja kõik teised vähema võimsu-
suga ning üks lühilainesaatja. Seega kokku 25 saatjat
1200 kW-se üldvõimsusega.

Saksa:

1 pikalaine-saatja (Deutschlandsender) 150 kW,
8 keskmistel lainetel töötavat saatjat 100 kW (Leipzig
— 120 kW), 1 keskmistel lainetel — 17 kW, 15 vahe-
saatjat (neist kaks — 5 kW ja teised 1,5—2 kW) ning
üks lühilainesaatja. Seega kokku 26 saatjat 1012-kW-se
üldvõimsusega.

Nimetatud saatjate tööle hakkamisega vajavad eel-
poolnimetatud riigid lainepikkusi: Inglise — 11, Prant-
suse — 17 ja Saksa — 14 (väljaarvatud lühi- ja ühis-
lained). Jaotades neid lainepikkusi maa-alala ja elanik-
konna suuruse ja arvule näeme, et iga lainepikkus peab
varustama: Inglise — 20700 km² maapinda ja 3,5 mil-
jonit elanikku, Prantsuses — 33 000 km² maapinda ja
2,353 miljonit elanikku ning Saksas — 33 500 km² ma-
pinda ja 4,5 miljonit elanikku.

Võttes jaotusele kW üldarvu, siis näeme, et 1 kW
peab varustama: Inglise — 285 km² 52 500 elanikuga,
Prantsuses — 460 km² 33 000 elanikuga ja Saksas —
460 km² 64 000 elanikuga.

Eelpool toodud andmeid võrreldes leiame sarnadust
maa-alade varustamises Prantsuse ja Saksa vahel ja
kuulajaskonna arvudes inglise ja Saksa vahel.

Tuleb veel kord tähendada, et need eelpool toodud
arvestused tulevad maksvusele alles 1935. a. lõpul, mil
on viidud läbi kõigi saatjate suurendamised ja ehitused.

PIME-LEND JA RAADIO PEILIMINE

Raadio ja lennuk on aastate jooksul leidnud nii
ühise koostöö, ja lennuk raadioseda on sama mis
inimene nägemisvõimeta.

Raadio ja lennuki koostöö ulatub tagasi maailma-
sõja päevadele, kus lennukid, olles varustatud raadio
saatejaamadega, andsid väga väärtuslikke teateid vaen-
lase vägede ja pataride asukohtade üle. Reisijate- ja
kaubalend, mis sai oma alguse umbes 11 aasta eest,
oli alul väga ebakindel, sest hea lennu lõpuleviimine
olenes enamiste ilmastikust. Lennata võis siis ainult
„maad-nähes“, mis madala pilvituse juures oli mägis-
tel maadel eriti elukarjendatav.

N. n. „instrument-lend“ on laiemat kasutamist

saalist ja nüüd otsis oma tibatillukest ultralühilaine
saatejaama, seda Antsu ning Tooma au ja uhkust.

Kuid siin selgus ka kurb tõsiasi. Aparaaadi riismed
lebasid rahva poolt tükkideks tallatuina põrandal. Mik-
roskoopiline saatejaam oli kuidagi inimeste trügmisel
riiulilt maha kukkunud ja oma dimensioonide võrratu
väiksuse tõttu rahvatungis tähelepanematuks jäänud.

Kõhukased lahkusid näituselt pead norus.

Sic transit gloria mundi!

Ronni.

leidnud alles viimasel ajal, kui selleks konstrueeriti vas-
tavad aparaadid ja instrumendid. Nende ilmudes harju-
tasid lendurid n. n. „pime-lendu“, milleks olid abiks sel-
leks otstarbeks ehitatud säde- ja peilimisjaamad.

Sellest ajast alates, ei saa enam torm, äike, rahe või
kõige kardetavam — udu, maandumist takistada, sest
lenduritel on alaliselt teada (olgu see kõige suuremas
pimeduses), kus ta oma masinaga viibib.

Iseäranis Austrias ja Saksas on sellel alal väga
palju edasi jõutud ja tegevusse rakendatud peale peili-
misjaamade veel ilmastikujaamad. Kogemusrikkad me-
teoroloogid lennuvälja ilmajaamades koostavad mitu
korda päevas ilmastikuteateid, mida antakse lendurile
kätte enne õhkutõusmist või õhusviibimise ajal. Nii
saab lendur lennu ajal alalisi teateid ilmastiku kohta,
nii et kogu seda teadete edasiandmist lendurile võib ni-
metada „kaugelennu juhtimiseks“.

Oletame, et lennuk, vaatamata kõikidele ilmastiku-
teadetele satub uttu ja ei saa teha kindlaks oma asu-
paika, siis algab n. n. „pimelend“, mida juhivad vasta-
vad aparaadid.

Kestev instrument-lend on aga raadiosideta ras-
kelt läbiviidav, sest lendur, viibides kaua nägematuses,
ei tea oma kindlat asupaika.

Siin aitab „peilimine“.

Viibides kauemat aega udus või pimeduses, nõuab
lendur oma väikese saatja abil „peilimist“, saates tea-
tud lühikeste vaheaegadega oma peilimis-signaale.

Neid signaale võtavad vastu kaks maalasuvat len-
nujaama ja annavad peagi teada lennuki lennusuuna,
millest kujuneb ühes lennu sihtsadamal suunaga kaks
lõikjoont. Jaam, välja arvestades kaartil joonte lõik-
punkte, annab umbes kahe minuti pärast lendurile teada
tema asukoha, lennu suuna, kõrguse maast ja vajaduse
korral ka juhiseid lennusuuna muutmiseks.

Viimase kolme aasta kestel on lennuühendus nii
arenenud, et sellele vaadatakse kui täiesti kindla liiku-
misabinõule.

EDOUARD BRANLY 90-AASTANE

Üks ringhäälingu vaimseid isasid

23. oktoobril pühitses väga tagasihoidlikult üks suu-
rimaid teadlasi praegusaja teadusilmas, Edouard Branly,
ka „ringhäälingu isaks“ nimetatud, oma 90. sünnipäeva.
Võib olla, et ta ka sel päeval tegi oma hartjumuseks
saanud jalutuskäigu läbi oma laboratooriumide Rue de
Vaugirard'il, ehkki tema samm aastate koorma all on
muutunud aeglaseks ja vaevaseks. Branly on teoreetik,
kes pärast oma naise surma pühendas end täielikult
teadusele. Tema eluloo lühike ülevaade oleks järgmine:

23. oktoobril 1844 Amiens'is sündinud, õppis Branly
Saint-Quentin'i lütseumis. 21-aastaselt immatrikuleeriti
ta „Ecole Normale supérieure“ ülikooli. Juba kolm aastat
hiljem kutsuti ta Bourges'i lütseumi füüsikaõpetä-
jaks. Tema elamine „provintsis“ oli aga lühikese kest-
vusega: 1869. a. sai ta „Sorbonne“ ülikooli laboratoo-
riumi peassistendiks. 1872. a. omandas ta doktori au-
kraadi. 36-aastaselt sai ta doktori aukraadi ka arsti-
teaduses, millele järgnes lühike praktika-aeg. 1890. a.
ilmus tema tähelepanuäratav teos: „Conductibilité inter-
mittente des radioconducteurs“. See on suure tähtsu-
suga uurimus raadioteoreetilisel alal, mis äratas tea-
dusilmas suurt tähelepanu.

Arstiline raadio kaudu

Viimastel aastatel on arstiteadus teinud suuri edusamme ja seepärast pole imestada, et raadio on raken-datud tema teenistusse. Harilikult loetakse seda arsti-teaduse reeglite vastaseks, kui arst annab haigele abi ja nõu, ilma et ta haiget näeks või on näinud. Kuid niisuguseid juhtumisi on olnud palju ja korduvad seda enam, kuivõrd raadio tungib arstiteadusesse. Eriti palju tuleb ette selliseid abiandmisi merel, kus laevad, mis varustatud raadio saate- ja vastuvõtu-aparaatidega, paluvad mõne raskema haiguse korral arstlist nõuannet mõne teise laevaarsti, või ka kindlal maal asuva arsti käest.

D. Charles Harris, suure Cunar laevaliini kuulsaim kirurg ja arst räägib niisuguse abiandmise kohta muu-seas järgmist:

Kord viibides laevaga Atlandi ookeanil, palus minu käest telegraafiteel abi üks väike kuunar. Telegraaf teatas, et kuunariil olevat keegi 17-a. poisike juba 10 päeva haige ja kannatab suurte kõhuvalude all. Teate lõpus anti teada kuunari asukohta ja et seal möllavat suur torm ja olevat tugev lainetus.

Nüüd tekkis küsimus, kas on siin tegemist kirur-gilise juhtumisega, kas tuleb kohe ette võtta vastavad abinõud või on siin mõni kergesti mööduv haigus. Esi-mest pooldas ka kuunari kapten ja üks kaugel laeval viibiv arst kellega oli dr. Harris raadiotelefonilises ühenduses. Juhuslikult oli aga dr. Harrisega ühel lae-val reisijana keegi kuulus inglise kirurgia professor, kes tegi korralduse kiireks konsiiliumi kokkukutsumi-seks. Selleks seati sisse sadandete miilide vahel ühendu-sed ja peagi pidasid haiguse üle nõu: professor, arstid ja kuunari kapten.

Professor oli arvamisel, et siin on tegemist mingi paisega, mida tuleks kohe opereerida ja lõpuks telegra-feeriti kuunari kaptenile: oleme Teie täpse kirjelduse haige üle kätte saanud ja oleme arvamisel, et siin pole

tegemist väga tõsise juhtumisega. Soovitame alul tuli-seid kompressse, Dooveri pulbreid ja palume homme hommikul teatada haige seisukord.

Järgmisel päeval tuli teade, et haige tunneb ennast paremana.

Mõned nädalad hiljem sai dr. Harris teada, et see haige on saanud samal ajal nõuandeid ka paljude teiste laevade arstide käest. Üks neist nõuannetest oli, et on tegemist raske pärasoole põletikuga ja tuleb võtta ette kiire lõikus. Selle teate saabumisel tahtis kapten viia haige lähemasse (Falmouthi) sadamasse, kuid et see „pärasoole“ haige hakkas kompresside abil paranema, loobus kapten vahepealsest sadamast ja sõitis otse siht-sadamasse, s. o. Antverpeni.

Nii näeme, et ka haiget nägemata ja viibides üks-teisega nägematu sidemise raadio kaudu, võib arst hai-get päästa surmast ja kui oleks olnud vajalik operat-sioon, siis oleks hakkama saadud ka sellega.

Et merel viibivatele laevadele vajaduse korral anda abi ja nõu, ehitas Saksa posti- ja telegraafi-valitsus raadioarstlike nõuande jaama Kuxhaven'is, kust iga laev, kes omab vastava raadioseadeldise, võib igal ajal saada vajalikke teateid. Kõik küsimused ja järelepärimi-sed, mis jaamale sisse tulevad, vaadatakse Kuxhaven'i linnahaigla arstide poolt läbi ja vastatakse jaama kaudu. Küsimusi võib jaamale esitada nii päeval kui ka ööl ja vastust saab kohe. Jaama aadress: Funkarzt, Elbe, Weser-Radio.

Arstide koosolekul Viinis tutvustas prof. Eiselberg koosolijaid laevaarstide tööga ja oli arvamisel, et raadio jõudsa edenemisega kujuneb asi niikaugemale, et arst haiget saab tulevikus näha läbi kaugenagemisaparaadi.

Raadioarst on tuleviku arst ja esimesed sammud selles on juba astunud. Usume, et tuleb aeg, kui ka maal viibivad arstid haige juurde koju minemata, võivad anda temale vastavat abi.

TÄHELEPANUVÄÄRSEID ARVE RAADIOTEHNIKAST

„Graf Zeppelini“ raadiojaama ulatavus on 2500 km. Kui kujutad ette, et see kaugus on ringi raadiuseks, siis kogu ringi pindala on 2 miljonit km².

*
Kuigi praegu valmistatakse Brauni torusid, mis moodsate tehniliste vahenditega on tehtud võimalikult õhutühjaks, siiski on 1 cm³ sellise toru ruumis veel üm-marguselt 3 miljardit õhumoleekuli.

*
Kaugenagemisülekannete juures tuleb Brauni to-ruga vastuvõtjas igale pildipunktile ümmarguselt 1 miljard elektrooni. Et praeguste kaugenagemisnormide juures peab sekundis üle kandma 1 miljon pildipunkti (ümmarguselt 40.000 pildipunkti korda 25 pildivahel-dust), siis elektroonide hulka, mis sekundis lendavad helkvarjule, väljendab arv, mis koosneb 16 kohast.

*
Moodsa Brauni toru klaaskolvil lasub ümmarguselt 2000-kilogrammiline raskus. See vastab umbes 25 täis-kaasvanud inimese kaalule. Sellest saab ettekujutuse, kui suur peab olema sellise toru mehhaaniline vastu-pidavus.

*
Ka hariliku ringhäälingutoru klaaskolvil lasub 100 kg raskune õhusurve. Sellele survele peab vastu pidama 0,75 mm paksune klaassein.

*
Valjuhääldaja membraani võnkumisi võib nähta-vaik teha vaid eriliste meetoditega; need võnked on murdosa millimeetrist. Teisiti on lugu hiigelvaljuhääldajatega. Nii näiteks praegusaja moodsa suurvalju-hääldaja membraani võnkeamplituud on ümmarguselt 20 mm!

KONGRESS HELIPLAADEL

Varemate aegade kongresside pearaskus seisis sel-les, et suur osa ettekannetest ja kõnedest mitmesugus-tel istungitel ja komisjonides läks kuulajaile kaduma. Eriti raskendava asjaoluna kõnede jäädvustamisel stenograafilisel teel mõjub veel asjaolu, et rahvusvahelis-tel kongressidel peetakse kõned mitmes keeles.

Mõne aja eest Münchenis peetud rahvusvahelisel tä-navraudtee kongressil, kus esinesid tähtsate referaati-dega paljud eriteadlased, võeti tarvitusele hoopis ise-sugune meetod. Sellel kongressil võeti nimelt kõik kõ-ned ja üldse kogu kongressi käik heliplaadele. Sellega saavutati teatud kokkuvõidud, kuna polnud tarvis iga keele jaoks muretseda eri stenografisti. Teiseks võidi kõik kõned ja referaadid, milliseid pidasid 42 rahvuse eriteadlased, hiljem heliplaatide järele rahulikult ja hoo-likalt ümber töötada.

Heliplaatide ülesvõtteks tuli töötada 3 päeva, kus-juures kasutati kaht dopeltlõike-aparatuuri nelja lõike-lauaga. Dopeltlõike-aparatuurid on valitud selleks, et vaatamata plaadi suurusele kõnesid katkestamata üles võtta. Ühe plaadi lõppsõna võeti samal ajal üles ka teise plaadi algsõnaks, nii et kahekordselt ülesvõetud kohtade märkimisega ja vastavalt heli katmisega saa-vutati plaadi ettekandmisel katkenditu kõne ülekanne. Kogu ülesvõtte õnnestus hästi. Kõik kõned jäädvustati heliplaadele, milleks kulus ära 250 kolmekümnesenti-meetrilise läbimõõduga plaati.

Eriline paremus sellise heliülesvõtte juures seisab selles, et hiljem plaatide ärakuulamisel võib halvasti arusaadavat lauset korrata piiramata arvul kordi. See-vastu aga stenografeerimisel läheb iga halvasti arusaad-dud sõna kaduma.

Tehniline kirjakast

Abonent 1582 Tartus. 1) Teie kiri Riigi ringhäälingu juhatuse nimele on meile edasi saadetud märkusega, et Riigi ringhäälingu juhatajal pole võimu sundida hr. Davidovi avaldama oma ehituskirjeldusis poolide ehituskirjeldust, kui ta seda ei ole ise teinud. Meie omalt poolt arvame, et ehituskirjelduses loeteldud põhjustel on küllalt selged, miks soovitatud hankida valmis-häälestatud poolikomplekte, selle asemel et neid ise teha. Hr. Davidovil on küllalt nii palju kogemusi amatöörtöödega, mis on temale toodud parandada ja „häälede panna“, et ta teaks otsustada, missugune töö käib amatööril üle jõu ja missugune mitte. 2) Ameerika lampide kohta ilmub lähemal ajal väga põhjalik tabel kõigi Teie poolt soovitud andmetega. Tabeli trükist ilmumisest teatatakse eraldi. Ameerika lampide seas leidub küllalt tüüpe, mis omadusilt sobib soovitatud Euroopa lampide asemele. Autori poolt soovitatud lambele pole vaja panna teisi takistusi, kui antud ehituskirjelduses.

Push-pull. 1) Drossel sobib. 2) Teise lambi anoodringi ei saa asendada drosselt kordeliga, kuna siis ei hakka töötama reaktsioon. 3) Filtri suurus sõltub vähe kasutatava aparadi skeemist. B-tüübilise madal-sagedusastme korralikuks töötamiseks on soovitatav võtta kaunis suured blokk-kondensaatorid — väga hea on 15 μ F elektrolüüt-kondensaator filtri väljumispoolle. Paispool võib olla päris harilik. 4) Elpinge 2—3 volti.

E. I. 1) Magnetraud valmistatakse selleks eriti määratud terasest, wolframi, vanaadiumi, mangaani ja muude väärainete lisandusega. 2) Asutises, kus on olemas vastav seade, võib valjuhääldaja magneti uuesti magnetiseerimine maksta mõnedkümnend sendid.

Asjaarmastajad Tartus. Kahelambiliste võrkvastuvõtjate ehituskirjeldusi on ilmunud juba „Raadios“, neis pole senini ega saagi olla mingisuguseid muudatusi. Ka moodsaimad „rahvastuvõtjad“ koosnevad ühest audionlambist, sellele järgneva pentoodiga, näituseks „Raadio“ nr. 88 ja 89. Moodsa täiendusena sellele võiks vaid aparadi kasti ehitada sisse permanent-dünaamiline valjuhääldaja.

K. M. Pärnus. 1) Sarnast universaalaparadi on amatööril kaunis raske valmistada. Parem on juba leppida ainult kahe lainealaga. 2) Juba varemalt tähendasime ühes kirjavastuses, et kõik vabrikud lähevad viimasel ajal üle 2-voldilistele patareiküttega lampidele ja 2-voldiliste lampide seas leidub väga palju selliseid uudislampe, mida 4-voldise küttega üldse ei valmistata. Anoodvoolu allikas ei mõju kuidagi aparadi omaduste peale — iga patareivastuvõtja juures saab kasutada võrkanoodi. Viimane annab tavaliselt veel paremaid tulemusi. Ehituskirjeldusi patareivastuvõtjale on ilmunud väga palju „Raadios“ kõigi soovitud andmetega.

Soovitame Teile ehitada „Raadio“ nr. 155, 156, 157 ilmunud ehituskirjelduse järgi.

Amatöör E. A. 1) Pole suurem asi see transformator, aga üks ta hädakorral kõlba. See on ju ükskõik, kas 4:20 või 1:5. 2) Kõlbab, kuid nüüd leiate müügil valmis odavamaid ja paremaid valjuhääldajaid, kui see Teile isehitamisel tuleks. 3) Davidovi poolt pole avaldatud anoodpinge-aparadi ehituskirjeldust, küll ilmuks see aga „Raadios“ nr. 1—5. 4) Ei ilmu. Seda aparadi ei saa ehitada ilma vastava laboratooriumita. 5) Ja on. Uues kohas tuleb aga vana luba registreerida. 6) Raadiotehnilist kooli Eestis pole. Sellekohane õppeasutus leidub vaid Sidepataljonis kaitseväelastele. Mõlemad küsitud härrad on saanud oma hariduse Tall. Tehnikumis. 7) Sellepärast, et autoaku peab olema kõigepealt võimalikult kergem hästi suure mahtuvuse juures. 8) „Raadio“ toimetusi ei saa võtta vastu niisugust tööd. 9) Telitlud plaan saadetud.

Raadio. 1) Meie ei saa hästi aru Teie küsimusist. Kõik mähised tulevad üksteisest isoleerida, kuid kuidas saab isoleerida ühe mähise ühte poolt teisest? See on ju üks ja sama mähis, millel on vaid välja võetud keskpunkt, s. o. haruühendus poole keerdudearvu pealt. 2) Suurema takistusega traat ei kõlba selle ehitusviisi juures: läheb liiaks soojaks, sest jahtumispind pingegajajal jääks liiaks väheseks.

Audion 2. 1) Teil on nähtavasti mõni pikalaine-pooli mähis katki või lahti, või otsad ringi vahetatud. 2) Alaldaja lamp RGN1054 on 4-voldilise küttega kahe poolega alaldaja, anoodpinge 2×250 volti, anoodvool 30 mA.

Kahevõre 6. Kahevõrelampide ajajärk on möödumas. Terve rida lambivabrikuid neid ei valmista enam üldse ja müügil leiduvad lambid on enamasti vanadest tagavaradest. Põhjus selleks on väga lihtis: kahevõrelampide liiaks väike võimsus, millest jätkub vaevalt 1—2 astmesse ning peakuulaja käivitamiseks. Moodne raadioharrastaja ei rahuldu enam sarnase kuulamisviisiga ja nõudmine 2-võrelampide järele kaob turult. Varsti on kahevõrelamp vaid mineviku kurioosum. (Loomulikult on jutt n. n. „ruumilaengu“ kahevõrelambist).

G. X G. Rakke. Teie poolt soovitud kerimisseade avaldame lähemal ajal. Samuti on hr. Jaakson nõus täiendama oma vastuvõtjat lühilaineosaga, mis ei nõua kuigi suuri lisaosi. Kirjeldusega peate aga paratamatult pisut ootama, kuna lühilainel töötamist peab enne proovima.

Väljaandja: Üleriiklik Eesti Raadioühing
Vastutav toimetaja: L. Mühlbach

**Auru-värvimise,
dekateerimise ja
keemilise puhastuse
tööstus**

„UNION“

TALLINN, V. Karja 1, tel. 444-95 (Passashi hoovis)

Töö korralik Hinnad odavad

Soodsail tingimustel ostate
MALESTUSSAMBAID
A·ED·JURGENSI
JUURES
KAUPMEHE T 7 TALLINN
ASUTISSE

Raadiopatareid

NOACK

Kõikjal saadaval

Daamid! Igasuguseid elegantseid **kleite**

ostate kõige soodsamini

Vana Posti 8 „MOEILM“, Tallinn